॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಅಥ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀಮಾತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನಂ

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ:—

ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಥಾಪಿತಾ ರಾಜಂಛಾಂತಾ ದೇವೀ ಮಹಾಬಲಾ ।
ಸಾ ವಿಚಿತ್ರಾಽಂಬರಧರಾ ವನಮಾಲಾವಿಭೂಷಿತಾ ॥ ೧ ॥
ತಾಮಸೀ ಸಾ ಮಹಾರಾಜ ಮಧುಕೈಟಭನಾಶಿನೀ ।
ವಿಷ್ಣುನಾ ತತ್ರ ವೈ ನ್ಯಸ್ತಾ ಶಿವಪತ್ನೀ ನೃಪೋತ್ತಮ ॥ ೨ ॥
ಸಾ ಚೈವಾಽಷ್ಟಭುಜಾ ರಮ್ಯಾ ಮೇಘಶ್ಯಾಮಾ ಮನೋರಮಾ ।
ಕೃಷ್ಣಾಽಂಬರಧರಾ ದೇವೀ ವ್ಯಾಘ್ರವಾಹನಸಂಸ್ಥಿತಾ ॥ ೩ ॥
ದ್ವೀಪಿಚರ್ಮಪರೀಧಾನಾ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತಾ ।
ಘಂಟಾತ್ರಿಶೂಲಾಽಕ್ಷಮಾಲಾ ಕಮಂಡಲುಧರಾ ಶುಭಾ ॥ ೪ ॥
ಅಲಂಕೃತಭುಜಾ ದೇವೀ ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಕೃತಾ ।
ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಸುತಾನ್ಭೋಗಾನ್ಸ್ವಭಕ್ತೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥ ೫ ॥
ಪೂಜಯೇತ್ಕಮಲೈರ್ದಿವ್ಯೈಃ ಕರ್ಪೂರಾಗರುಚಂದನೈಃ ।
ತದುದ್ದೇಶೇನ ತತ್ರೈವ ಪೂಜಯೇದ್ದ್ವಿಜಸತ್ತಮಾನ್ ॥ ೬ ॥

ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದ

ಶ್ರೀಮಾತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನ

೧–೫. ವ್ಯಾಸನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಮಹಾರಾಜ! ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠಳೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟವಳೂ, ವನಮಾಲೆಯಿಂದಲಂಕೃತಳೂ, ತಮೋಗುಣವುಳ್ಳವಳೂ, ಮಧುಕೈಟಭಧ್ವಂಸಕಳೂ, ಎಂಟು ತೋಳುಳ್ಳವಳೂ, ಸುಂದರಳೂ, ಮೇಘದಂತೆ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣವುಳ್ಳವಳೂ, ಕರಿಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿದವಳೂ, ಹುಲಿಯನ್ನೇರಿದವಳೂ, ಹುಲಿಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವವಳೂ, ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವವಳೂ, ಘಂಟೆ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಜಪಸರ, ಕಮಂಡಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವಳೂ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವಳೂ ಆಗಿ ಶಾಂತಳಾದ ಭವಾನಿಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುವು ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವನು. ಇವಳು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.

೬–೧೦. ಇವಳನ್ನು ದಿವ್ಯ ಕಮಲಗಳಿಂದಲೂ, ಕರ್ಪೂರ, ಅಗರು, ಗಂಧಗಳಿಂದಲೂ, ಧೂಪದೀಪಗಳಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಫಲಗಳಿಂದಲೂ,

ಕುಮಾರೀಭೋಜಯೇದನ್ನೈರ್ವಿವಿಧೈರ್ಭಕ್ತಿಭಾವತಃ ।
ಧೂಪೈರ್ದೀಪೈಃ ಫಲೈರನ್ಯೈಃ ಪೂಜಯೇಚ್ಚ ಸುರಾದಿಭಿಃ ॥ ೭ ॥
ಮಾಂಸೈಸ್ತು ವಿವಿಧೈರ್ದಿವ್ಯೈರಥವಾ ಧಾನ್ಯಪಿಷ್ಟಜೈಃ ।
ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರ್ಧಾನ್ಯೈಃ ಪಾಯಸೈರ್ವಟಕೈಸ್ತಥಾ ॥ ೮ ॥
ಓದನೈಃ ಕೃಸರಾಽಪೂಪೈಃ ಪೂಜಯೇತ್ಸುಸಮಾಹಿತಃ ।
ಸ್ತುತಿಪಾಠೇನ ತತ್ರೈವ ಶಕ್ತಿಸ್ತೋತ್ರೈರ್ಮನೋಹರೈಃ ॥ ೯ ॥
ರಿಪವಸ್ತಸ್ಯ ನಶ್ಯಂತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯೀ ಭವೇತ್ ।
ರಣೇ ರಾಜಕುಲೇ ದ್ಯೂತೇ ಲಭತೇ ಜಯಮಂಗಲಂ ॥ ೧೦ ॥
ಸೌಮ್ಯಾ ಶಾಂತಾ ಮಹಾರಾಜ ಸ್ಥಾಪಿತಾ ಕುಲಮಾತೃಕಾ ।
ಶ್ರೀಮಾತಾ ಸಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ಚ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶೃಣು ಭೂಪತೇ ॥ ೧೧ ॥
ಕುಲಮಾತಾ ಮಹಾಶಕ್ತಿಸ್ತತ್ರಾಸ್ತೇ ನೃಪಸತ್ತಮ ।
ಕುಮಾರೀ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರೀ ಸಾ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ವಿಧಿನಾ ಕೃತಾ ॥ ೧೨ ॥
ಸ್ಥಾನಮಾತಾ ಚ ಸಾ ದೇವೀ ಶ್ರೀಮಾತಾ ಸಾಽಭಿಧಾನತಃ ।
ತ್ರಿರೂಪಾ ಸಾ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ನಿರ್ಮಿತಾ ರಕ್ಷಣಾಯ ಚ ॥ ೧೩ ॥
ಕಮಂಡಲುಧರಾ ದೇವೀ ಘಂಟಾಭರಣಭೂಷಿತಾ ।
ಅಕ್ಷಮಾಲಾಯುತಾ ರಾಜಂಛುಭಾ ಸಾ ಶುಭರೂಪಿಣೀ ॥ ೧೪ ॥

ಮಧುವಿನಿಂದಲೂ, ನಾನಾ ವಿಧ ಮಾಂಸಗಳಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ಇತರ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಪಾಯಸಗಳಿಂದಲೂ, ವಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅನ್ನಗಳಿಂದಲೂ, ಹುಗ್ಗಿ ಮತ್ತು ಅಪೂಪಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಅನ್ನಗಳಿಂದ ಆ ದೇವಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಊಟಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ಮನೋಹರವಾದ ಶಕ್ತಿದೇವತಾ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದವನ ಶತ್ರುಗಳು ನಾಶವಾಗುವರು. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುವನು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ, ರಾಜಗೃಹದಲ್ಲಿಯೂ, ಜೂಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

೧೧. ಆ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸೌಮ್ಯಳೂ, ಶಾಂತಳೂ, ಕುಲಮಾತೆಯೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇಳು.

೧೨–೧೩. ಕುಲಮಾತೆ, ಸ್ಥಾನಮಾತೆ, ಶ್ರೀಮಾತೆ ಎಂಬ ಮೂರು ರೂಪಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಬ್ರಹ್ಮತನಯಳಾದ ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಿತಾಮಹನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವನು.

೧೪–೧೯. ಕಮಂಡಲುವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಘಂಟಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳೂ

ಕುಮಾರೀ ಚಾದಿಮಾತಾ ಚ ಸ್ಥಾನತ್ರಾಣಕರಾಽಪಿ ಚ ।
ದೈತ್ಯಘ್ನೀ ಕಾಮದಾ ಚೈವ ಮಹಾಮೋಹವಿನಾಶಿನೀ ॥ ೧೫ ॥
ಭಕ್ತಿಗಮ್ಯಾ ಚ ಸಾ ದೇವೀ ಕುಮಾರೀ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸುತಾ ।
ರಕ್ತಾಂಽಬರಧರಾ ಸಾಧುರಕ್ತಚಂದನಚರ್ಚಿತಾ ॥ ೧೬ ॥
ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾ ದಶಭುಜಾ ಪಂಚವಕ್ತ್ರಾ ಸುರೇಶ್ವರೀ ।
ಚಂದ್ರಾಽವತಂಸಿಕಾ ಮಾತಾ ಸುರಾಽಸುರನಮಸ್ಕೃತಾ ॥ ೧೭ ॥
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸರಸ್ವತೀರೂಪಾ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ವಿಧಿನಾ ಕೃತಾ ।
ಓಂಕಾರಾ ಸಾ ಮಹಾಪುಣ್ಯಾ ಕಾಜೇಶೇನ ವಿನಿರ್ಮಿತಾ ॥ ೧೮ ॥
ಋಷಿಭಿಃ ಸಿದ್ಧಯಕ್ಷಾದಿಸುರಪನ್ನಗಮಾನವೈಃ ।
ಪ್ರಣಮ್ಯಾಂಘ್ರಿಯುಗಾ ತೇಭ್ಯೋ ದದಾತಿ ಮನಸೇಪ್ಸಿತಂ ॥ ೧೯ ॥
ಪಾಲಯಂತೀ ಚ ಸಂಸ್ಥಾನಂ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಹಿತಾಯ ವೈ ।
ಯಥೌರಸಾನ್ಸುತಾನ್ಮಾತಾ ಪಾಲಯಂತೀಹ ಸದ್ಗುಣೈಃ ॥ ೨೦ ॥
ಅಥ ಪಾಲಯತೀ ದೇವೀ ಶ್ರೀಮಾತಾ ಕುಲದೇವತಾ ।
ಉಪದ್ರವಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ನಾಶಯೇತ್ಸತತಂ ಸ್ತುತಾ ॥ ೨೧ ॥
ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಮನೀ ಶ್ರೀಮಾತಾ ಸ್ಮರಣೇನ ಹಿ ।
ವಿವಾಹೇ ಚೋಪವೀತೇ ಚ ಸೀಮಂತೇ ಶುಭಕರ್ಮಣಿ ॥ ೨೨ ॥

ಜಪಸರವನ್ನು ಹಿಡಿದವಳೂ, ಮಂಗಳರೂಪಳೂ, ಆದಿಮಾತೆಯೂ, ಕ್ಷೇತ್ರ ರಕ್ಷಕಳೂ, ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಂದವಳೂ, ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೀಯುವವಳೂ, ಗಾಢವಾದ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವವಳೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಂದಲು ಯೋಗ್ಯಳೂ, ಬ್ರಹ್ಮಸುತೆಯೂ, ಕೆಂಪುಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟವಳೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಂಧವನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡವಳೂ, ಕೆಂಪುಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯುಳ್ಳವಳೂ, ಹತ್ತುತೋಳುಗಳುಳ್ಳವಳೂ, ಐದು ಮುಖವುಳ್ಳವಳೂ, ಚಂದ್ರಶೇಖರಳೂ, ದೇವಾಸುರರಿಂದ ವಂದಿತಳೂ, ಸರಸ್ವತೀ ಸ್ವರೂಪಳೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ಮಿತಳೂ, ಓಂಕಾರರೂಪಳೂ, ಅತಿಪವಿತ್ರಳೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಋಷಿಗಳೂ, ಸಿದ್ಧರೂ, ಯಕ್ಷರೂ, ಸುರರೂ, ನಾಗಗಳೂ, ಮನುಷ್ಯರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

೨೦–೨೧. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಲಹುವಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಮಾಯವಾಗುವುವು.

೨೨–೨೫. ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಕಲ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಭಕ್ತರು ವಿವಾಹ, ಉಪನಯನ, ಸೀಮಂತ ಮೊದಲಾದ

ಸರ್ವೇಷು ಭಕ್ತಕಾರ್ಯೇಷು ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪೂಜ್ಯತೇ ಸದಾ ।
ಯಥಾ ಲಂಬೋದರಂ ದೇವಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಸಮಾರಭೇತ್ ॥ ೨೩ ॥
ಕಾರ್ಯಂ ಶುಭಂ ಸರ್ವಮಪಿ ಶ್ರೀಮಾತರಂ ತಥಾ ನೃಪ ।
ಯತ್ಕಿಂಚಿದ್ಭೋಜನಂ ತ್ವತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥ ೨೪ ॥
ಅಥವಾ ವಿನಿವೇದ್ಯಂ ಚ ಕ್ರಿಯತೇ ಯತ್ಪರಸ್ಪರಂ ।
ಅನಿವೇದ್ಯ ಚ ತಾಂ ರಾಜನ್ಕುರ್ವಾಣೋ ವಿಘ್ನಮೇಷ್ಯತಿ ॥ ೨೫ ॥
ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಯೈ ನಿವೇದ್ಯಾಽಥ ತತಃ ಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇತ್ ।
ತದ್ವರೇಣಾಽಖಿಲಂ ಕರ್ಮ ಅವಿಘ್ನೇನ ಹಿ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ ।
ಹೇಮಂತೇ ಶಿಶಿರೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಪೂಜಯೇದ್ಧರ್ಮಪುತ್ರಿಕಾಂ ॥ ೨೬ ॥
ಹೇಮಪತ್ರೇ ಸಮಾಲಿಖ್ಯ ರಾಜತೇ ವಾಽಥ ಕಾರಯೇತ್ ।
ಪಾದುಕಾಂ ಚೋತ್ತಮಾಂ ರಾಜಂಚ್ಛ್ರೀಮಾತಾಯೈ ನಿವೇದಯೇತ್ ॥
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚೈವ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ತಿಲಾಮಲಕಮಿಶ್ರಿತೈಃ ।
ವಾಸೋಭಿಃ ಸುಮನೋಭಿಶ್ಚ ದುಕೂಲೈಃ ಸುಮನೋಹರೈಃ ॥ ೨೮ ॥
ಲೇಪಯೇಚ್ಚಂದನೈಃ ಶುಭ್ರೈಃ ಕುಂಕುಮೈಃ ಸಿಂದುರಾಸಕೈಃ ।
ಕರ್ಪೂರಾಽಗರುಕಸ್ತೂರೀಮಿಶ್ರಿತೈಃ ಕರ್ದಮೈಸ್ತಥಾ ॥ ೨೯ ॥
ಕರ್ಣಿಕಾರೈಶ್ಚ ಕಲ್ಹಾರೈಃ ಕರವೀರೈಃ ಸಿತಾಽರುಣೈಃ ।
ಚಂಪಕೈಃ ಕೇತಕೀಭಿಶ್ಚ ಜಪಾಕುಸುಮಕೈಸ್ತಥಾ ॥ ೩೦ ॥

ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುವರು. ಕಾರ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನರಾಜನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಸಕಲ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಆಯಾಯ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವಾಗ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ವಿಘ್ನವು ಒದಗುವುದು.

೨೬–೩೩. ಆದುದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅವಳ ವರದಿಂದ ಸಕಲ ಕರ್ಮಗಳು ವಿಘ್ನವಿಲ್ಲದೆ ನೆರವೇರುವುವು. ಹೇಮಂತ ಶಿಶಿರ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಜನು ಮಿಂದು ಶುದ್ಧನಾಗಿ ಆ ಧರ್ಮಪುತ್ರಿಕೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಸುವರ್ಣ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಉತ್ತಮ ಪಾದುಕೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಎಳ್ಳು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಬಟ್ಟೆ, ಪುಷ್ಪ, ಮನೋಹರವಾದ ಪಟ್ಟೆ, ಬಿಳಿಗಂಧ, ಕುಂಕುಮ, ಸಿಂದೂರಗಳಿಂದಲೂ, ಕರ್ಪೂರ ಅಗುರು ಕಸ್ತೂರಿಯಿಂದಲೂ ಸೇರಿದ ಗಂಧದಿಂದಲೂ, ಬೆಟ್ಟದ ತಾವರೆ, ಕಮಲ, ಕಣಿಗಲು, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಸಂಪಗೆ, ಕೇತಕಿ, ದಾಸವಾಳ ಮುಂತಾದ

ಯಕ್ಷಕರ್ದಮುಕ್ತೈಶ್ಚೈವ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೈರಖಂಡಿತೈಃ ।
ಪಾಲಾಶಜಾತಿಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ವಟಕೈರ್ಮಾಷಸಂಭವೈಃ ।
ಪೂಪಭಕ್ತಾದಿದಾಲೀಭಿಸ್ತೋಷಯೇಚ್ಛಾಕಸಂಚಯೈಃ ॥ ೩೧ ॥
ಧೂಪದೀಪಾದಿಪೂರ್ವಂ ತು ಪೂಜಯೇಜ್ಜಗದಂಬಿಕಾಂ ।
ತದ್ಧಿಯೈವ ಕುಮಾರೀರ್ವೈ ವಿಪ್ರಾನಪಿ ಚ ಭೋಜಯೇತ್ ।
ಪಾಯಸೈರ್ಘೃತಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಶರ್ಕರಾಮಿಶ್ರಿತೈರ್ನೃಪ ॥ ೩೨ ॥
ಪಕ್ವಾನ್ನೈರ್ಮೋದಕಾದ್ಯೈಶ್ಚ ತರ್ಪಯೇದ್ಭಕ್ತಿಭಾವತಃ ।
ತರ್ಪ್ಯಮಾಣೇ ದ್ವಿಜೈಕಸ್ಮಿನ್ಸಹಸ್ರಫಲಮಶ್ನುತೇ ॥ ೩೩ ॥
ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಘಾತಕಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ವಾಚಯೇಚ್ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ।
ಏಕಾಗ್ರಮಾನಸೋ ಭೂತ್ವಾ ಶ್ರೀಮಾತರಂ ಸ್ತುವೀತ ಯಃ ॥ ೩೪ ॥
ತಸ್ಯ ತುಷ್ಟಾ ವರಂ ದದ್ಯಾತ್ಸ್ನಾಪಿತಾ ಪೂಜಿತಾ ಸ್ತುತಾ ।
ಅನಿಷ್ಟಾನಿ ಚ ಸರ್ವಾಣಿ ನಾಶಯೇದ್ಧರ್ಮಪುತ್ರಿಕಾ ॥ ೩೫ ॥
ಅಪುತ್ರೋ ಲಭತೇ ಪುತ್ರಾನ್ನಿರ್ಧನೋ ಧನವಾನ್ಭವೇತ್ ।
ರಾಜ್ಯಾರ್ಥೀ ಲಭತೇ ರಾಜ್ಯಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀ ಲಭತೇ ಚ ತಾಂ ॥ ೩೬ ॥
ಶ್ರಿಯೋಽರ್ಥೀ ಲಭತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಭಾರ್ಯಾರ್ಥೀ ಲಭತೇ ಚ ತಾಂ ।
ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ಸರಸ್ವತ್ಯಾ ಲಭತೇ ನಾಽತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ ೩೭ ॥

ಹೂವುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೀಳಿಹೋಗದಿರುವ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮುತ್ತುಗ, ಜಾಜಿ ಹೂವುಗಳಿಂದಲೂ, ಉದ್ದಿನವಡೆ, ದೋಸೆ, ಅನ್ನ, ಬೇಳೆ, ತರಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಧೂಪದೀಪಗಳಿಂದಲೂ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನ, ಪಾಯಸ, ಕಡುಬು ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರೆ ಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

೩೪–೩೫. ದೈತ್ಯರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ದುರ್ಗಾಸಪ್ತಶತೀಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿಸಿ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ನಾನ, ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ದೇವಿಯು ಅವನ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವಳು.

೩೬–೩೭. ಆ ಸರಸ್ವತಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವನು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ದರಿದ್ರನು ಹಣವನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವನು ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ,

ಅಂತೇ ಚ ಪರಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ಯತ್ಸುರೈರಪಿ ದುರ್ಲಭಂ ।
ಸ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಪುರುಷೋ ನಿತ್ಯಂ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಃ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥ ೩೮ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಸ್ಕಾಂದೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಏಕಾಶೀತಿಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಂ ತೃತೀಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡೇ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ "ಶ್ರೀಮಾತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನಂ" ನಾಮ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಹೆಂಡತಿಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೩೮. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಶಾಶ್ವತವೂ, ಉತ್ತಮವೂ ಆಗಿರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬತ್ತೊಂದುಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಹಿತೆಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀ ಸ್ಕಾಂದಮಹಾಪುರಾಣದ ಮೂರನೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡದ ಪೂರ್ವಭಾಗದ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಲ್ಲಿ "ಶ್ರೀಮಾತಾಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವರ್ಣನ"ವೆಂಬ ಹದಿನೇಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು

ಅಥಾಽಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಮಾತಂಗೀಕರ್ಣಾಟಕೋಪಾಖ್ಯಾನವರ್ಣನಂ

ಶ್ರೀರುದ್ರ ಉವಾಚ :—

ಶೃಣು ಸ್ಕಂದ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಹ್ಯದ್ಭುತಂ ಯತ್ಕೃತಂ ಮಯಾ ।
ಧರ್ಮಾರಣ್ಯೇ ಮಹಾದುಷ್ಟೋ ದೈತ್ಯಃ ಕರ್ಣಾಟಕಾಭಿಧಃ ॥ ೧ ॥
ನಿಭೃತಂ ಹಿ ಸಮಾಗತ್ಯ ದಂಪತ್ಯೋರ್ವಿಘ್ನಮಾಚರತ್ ।
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತದ್ಭಯಾಲ್ಲೋಕಃ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ನಿರಂತರಂ ॥ ೨ ॥
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸ್ಥಾನಂ ಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ವಣಿಜೋ ವಾಡವಾದಯಃ ।
ಮಾತಂಗೀರೂಪಮಾಸ್ಥಾಯ ಶ್ರೀಮಾತ್ರಾ ತ್ವನಯಾ ಸುತ ॥ ೩ ॥
ಹತಃ ಕರ್ಣಾಟಕೋನಾಮ ರಾಕ್ಷಸೋ ದ್ವಿಜಘಾತಕಃ ।
ತದಾ ಸರ್ವೇಽಪಿ ವೈ ವಿಪ್ರಾಃ ಹೃಷ್ಟಾಸ್ತೇ ತೇನ ಕರ್ಮಣಾ ॥ ೪ ॥
ಸ್ತುವಂತಿ ಪೂಜಯಂತಿ ಸ್ಮ ವಣಿಜೋ ಭಕ್ತಿತತ್ಪರಾಃ ।
ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಪ್ರಕುರ್ವಂತಿ ಶ್ರೀಮಾತಾಪೂಜನಂ ಶುಭಂ ॥ ೫ ॥
ಶುಭಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಪ್ರಥಮಂ ಪೂಜಯೇತ್ತು ತಾಂ ।
ನ ಸ ವಿಘ್ನಂ ಪ್ರಪಶ್ಯೇತ ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಪುತ್ರಕ ॥ ೬ ॥

ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದ

ಮಾತಂಗೀಕರ್ಣಾಟಕೋಪಾಖ್ಯಾನವರ್ಣನ

೧–೪. ಶ್ರೀರುದ್ರನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ :— ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದ ಎಲೈ ಸ್ಕಂದನೆ ! ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೇಳು. ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ದುಷ್ಟನಾದ ಕರ್ಣಾಟಕನೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನೆಸಗಿದನು. ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಭಯದಿಂದ ಜನರು ಓಡಿಹೋದರು. ವರ್ತಕರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಮಾತಂಗೀ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿಂಸಕನಾದ ಆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದಳು. ಆಗ ಎಲ್ಲ ವಿಪ್ರರೂ ಅವಳ ಆ ದೈತ್ಯ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು.

೫–೬. ವರ್ತಕರೂ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಶುಭಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನಾರಾಧಿಸಿದವನು ಅದು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ವಿಘ್ನವನ್ನು ಕಾಣಲಾರನು.

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ :—

ಕೋಽಸೌ ದುಷ್ಟೋ ಮಹಾದೈತ್ಯಃ ಕಸ್ಮಿನ್ವಂಶೇ ಸಮುದ್ಭವಃ ।
ಕಿಂ ಕಿಂ ತೇನ ಕೃತಂ ತಾತ ಸರ್ವಂ ಕಥಯ ಸುವ್ರತ ॥ ೭ ॥

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ :—

ಶೃಣು ರಾಜನ್ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕರ್ಣಾಟಕವಿಚೇಷ್ಟಿತಂ ।
ದೇವಾನಾಂ ದಾನವಾನಾಂ ಯೋ ದುಃಸಹೋ ವೀರ್ಯಗರ್ವಿತಃ ॥ ೮ ॥
ದುಷ್ಟಕರ್ಮಾ ದುರಾಚಾರೋ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಭುಜಃ ।
ಜಿತ್ವಾ ಚ ಸಕಲಾಂಲ್ಲೋಕಾನ್ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇ ಚ ಗತಾಗತಃ ॥ ೯ ॥
ಯತ್ರ ದೇವಾಶ್ಚ ಋಷಯಸ್ತತ್ರ ಗತ್ವಾ ಮಹಾಽಸುರಃ ।
ಛದ್ಮನಾ ವಾ ಬಲೇನೈವ ವಿಘ್ನಂ ಪ್ರಕುರುತೇ ನೃಪ ॥ ೧೦ ॥
ನ ವೇದಾಽಧ್ಯಯನಂ ಲೋಕೇ ಭವೇತ್ತಸ್ಯ ಭಯೇನ ಚ ।
ಕುರ್ವತೇ ವಾಡವಾ ದೇವಾ ನ ಚ ಸಂಧ್ಯಾದ್ಯುಪಾಸನಂ ॥ ೧೧ ॥
ನ ಕ್ರತುರ್ವರ್ತತೇ ತತ್ರ ನ ಚೈವ ಸುರಪೂಜನಂ ।
ದೇಶೇ ದೇಶೇ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ಗ್ರಾಮೇ ಗ್ರಾಮೇ ಪುರೇ ಪುರೇ ॥ ೧೨ ॥
ತೀರ್ಥೇ ತೀರ್ಥೇ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಘ್ನಂ ಪ್ರಕುರುತೇಽಸುರಃ ।
ಪರಂತು ಶಕ್ಯತೇ ನೈವ ಧರ್ಮಾಽರಣ್ಯೇ ಪ್ರವೇಶಿತುಂ ॥ ೧೩ ॥

---

೭. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ:—ತಾತ! ಈ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನಾರು? ಇವನು ಯಾವ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು? ಇವನು ಏನೇನುಮಾಡಿದನು? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳು.

೮–೯. ವ್ಯಾಸನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಅರಸ! ಕೇಳು. ಕರ್ಣಾಟಕಾಸುರನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಮತ್ತನಾಗಿ ದೇವದಾನವರಿಗೆ ಸಹಿಸಲಾಗದವನೂ, ದುಷ್ಕಾರ್ಯಕರ್ತನೂ, ಕೆಟ್ಟನಡತೆಯುಳ್ಳವನೂ, ಮಹಾರಾಜ್ಯವುಳ್ಳವನೂ, ದೀರ್ಘಬಾಹುವೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಮಹಾದೈತ್ಯನು ಸಕಲ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚರಿಸತೊಡಗಿದನು.

೧೦. ಮಹಾರಾಜ! ಆ ಮಹಾಸುರನು ದೇವತೆಗಳೂ ಋಷಿಗಳೂ ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಪಟದಿಂದಾಗಲಿ, ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

೧೧. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವನ ಭಯದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ದೇವತೆಗಳೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನೂ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

೧೨–೧೩. ಯಜ್ಞವೂ, ದೇವಪೂಜೆಯೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಸುರನು ಪ್ರತಿದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತಿತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅವನು ಶಕ್ತನಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಭಯಾಚ್ಚಕ್ರ್ಯಾಶ್ಚ ಶ್ರೀಮಾತುರ್ದಾನವೋ ವಿಕ್ಲವಸ್ತದಾ ।
ಕೇನೋಪಾಯೇನ ತತ್ರೈವ ಗಮ್ಯತೇತ್ಯಿತಿ ಚಿಂತಯನ್ ॥ ೧೪ ॥
ವಿಘ್ನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಹಿ ಕಥಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ।
ವೇದಾಽಧ್ಯಯನಕರ್ತ್ರೂಣಾಂ ಯಜ್ಞೇ ಕರ್ಮಾಽಧಿತಿಷ್ಠತಾಂ ॥ ೧೫ ॥
ವೇದಾಽಧ್ಯಯನಜಂ ಶಬ್ದಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೂರಾತ್ಸದಾನವಃ ।
ವಿವ್ಯಥೇ ಸ ಯಥಾ ರಾಜನ್ವಜ್ರಾಹತ ಇವ ದ್ವಿಪಃ ॥ ೧೬ ॥
ನಿಃಶ್ವಾಸಾನ್ಮುಮುಚೇ ರೋಷಾದ್ದಂತೈರ್ದಂತಾಂಶ್ಚ ಘರ್ಷಯನ್ ।
ದಶಮಾನೋ ನಿಜಾವೋಷ್ಠೌ ಪೇಷಯಂಶ್ಚ ಕರಾವುಭೌ ॥ ೧೭ ॥
ಉನ್ಮತ್ತವದ್ವಿಚರತ ಇತಶ್ಚೇತಶ್ಚ ಮಾರಿಷ ।
ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ಯ ದೋಷೇಣ ಯಥಾ ಭವತಿ ಮಾನವಃ ॥ ೧೮ ॥
ತಥೈವ ದಾನವೋ ಘೋರೋ ಧರ್ಮಾಽರಣ್ಯಸಮೀಪಗಃ ।
ಭ್ರಮತೇ ದಹತೇ ಚೈವ ದೂರಾದೇವ ಭಯಾನ್ವಿತಃ ॥ ೧೯ ॥
ವಿವಾಹಕಾಲೇ ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ರೂಪಂ ಕೃತ್ವಾ ದ್ವಿಜನ್ಮನಃ ।
ತತ್ರಾಗತ್ಯ ದುರಾಧರ್ಷೋ ನೀತ್ವಾ ದಾಂಪತ್ಯಮುತ್ತಮಂ ॥ ೨೦ ॥
ಉತ್ಪಪಾತ ಮಹೀಪೃಷ್ಠಾದ್ಗಗನೇ ಸೋಽಸುರಾಽಧಮಃ ।
ಸ್ವಯಂ ಚ ರಮತೇ ಪಾಪೋ ದ್ವೇಷಾಜ್ಜಾತಿಸ್ವಭಾವತಃ ॥ ೨೧ ॥

೧೪–೧೫. ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಭಯದಿಂದ ಆ ದಾನವನು ವ್ಯಥೆಗೊಂಡು, "ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿಯೇನು? ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನೂ, ಯಜ್ಞವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಯೇನು?" ಎಂದೇ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೬. ಆವನು ದೂರದಿಂದ ಅವರ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಜ್ರದಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಐರಾವತದಂತೆ ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೭. ರೋಷದಿಂದ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ, ತುಟಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಳುತ್ತ ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಹಿಸಿಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸುರುಬಿಟ್ಟನು.

೧೮–೧೯. ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರದಿಂದ ಮಾನವನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಅಲೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಸಂಚರಿಸಿದನು. ಅಂತೆಯೇ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದಾನವನು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಭಯದಿಂದ ಅಲೆದಲೆದು ವ್ಯಥೆಗೊಂಡನು.

೨೦–೨೧. ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಈ ದಾನವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮದುವೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ವೇಷವೇ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಬಂದು ಉತ್ತಮ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತಿಸ್ವಭಾವದಂತೆ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಆ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಏವಂ ಚ ಬಹುಶಃ ಸೋಽಥ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯಾಚ್ಚ ದಂಪತೀ ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಕುರುತೇ ಪಾಪಂ ದೇವಾನಾಮಪಿ ದುಃಸಹಂ ॥ ೨೨ ॥
ವಿಘ್ನಂ ಕರೋತಿ ದುಷ್ಟೋಽಸೌ ದಂಪತ್ಯೋಃ ಸತತಂ ಭುವಿ ।
ಮಹಾಘೋರತರಂ ಕರ್ಮ ಕುರ್ವಂಸ್ತಸ್ಮಿನ್ಪುರೇ ಪುರೇ ॥ ೨೩ ॥
ತತ್ರೋದ್ವಿಗ್ನಾ ದ್ವಿಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಪಲಾಯಂತೇ ದಿಶೋದಶ ।
ಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ಭೂಮಿದೇವಾಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸ್ಥಾನಂ ಮನೋರಮಂ ॥ ೨೪ ॥
ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಮಹತ್ತೀರ್ಥಂ ತತ್ರ ತತ್ರ ಗತಾ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ಉದ್ವಸಂ ತತ್ಪುರಂ ಜಾತಂ ತಸ್ಮಿನ್ಕಾಲೇ ನೃಪೋತ್ತಮ ॥ ೨೫ ॥
ನ ವೇದಾಽಧ್ಯಯನಂ ತತ್ರ ನ ಚ ಯಜ್ಞಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ ।
ಮನುಜಾಸ್ತತ್ರ ತಿಷ್ಠಂತಿ ನ ಕರ್ಣಾಟಭಯಾರ್ದಿತಾಃ ॥ ೨೬ ॥
ದ್ವಿಜಾಃ ಸರ್ವೇ ತತೋ ರಾಜನ್ವಣಿಜಶ್ಚ ಮಹಾಯಶಾಃ ।
ಏಕತ್ರ ಮಿಲಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ವಕ್ತುಂ ಮಂತ್ರಂ ಯಥೋಚಿತಂ ॥ ೨೭ ॥
ಕರ್ಣಾಟಸ್ಯ ವಧೋಪಾಯಂ ಮಂತ್ರಯಂತಿ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಾಃ ।
ವಿಚಾರ್ಯಮಾಣೇ ತೈರ್ದೈವಾದ್ವಾಗ್ಜಾತಾ ಚಾಽಶರೀರಿಣೀ ॥ ೨೮ ॥
ಆರಾಧಯತ ಶ್ರೀಮಾತಾಂ ಸರ್ವದುಃಖಾಽಪಹಾರಿಣೀಂ ।
ಸರ್ವದೈತ್ಯಕ್ಷಯಕರೀಂ ಸರ್ವೋಪದ್ರವನಾಶಿನೀಂ ॥ ೨೯ ॥

೨೨–೨೩. ಹೀಗೆ ಅವನು ಅನೇಕಬಾರಿ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದಿಂದ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಹಿಸಲಾಗದ ಪಾಪವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ದುಷ್ಟನು ಆ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಘೋರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪದ್ರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೨೪. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಭಯದಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಓಡಿಹೋದರು.

೨೫. ಮಹಾತೀರ್ಥಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ತೆರಳಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಶೂನ್ಯವಾಯಿತು.

೨೬. ಅಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನವೂ ಯಜ್ಞವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರು ಕರ್ಣಾಟಾಸುರನ ಭಯದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

೨೭. ಬಳಿಕ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ವೈಶ್ಯರೂ ಉಚಿತರೀತಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು.

೨೮–೨೯. ಅವರು ಕರ್ಣಾಟಕನ ವಧೆಗೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು "ಸಕಲ ದುಃಖಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವವಳೂ, ಸಮಸ್ತ ದೈತ್ಯರನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವವಳೂ, ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವವಳೂ ಆಗಿರುವ

ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಾಡವಾಃ ಸರ್ವೇ ಹರ್ಷವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನಾಃ ।
ಶ್ರೀಮಾತಾಂ ತು ಸಮಾಗತ್ಯ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬಲಿಮುತ್ತಮಂ ॥ ೩೦ ॥
ಮಧು ಕ್ಷೀರಂ ದಧಿ ಘೃತಂ ಶರ್ಕರಾ ಪಂಚಧಾರಯಾ ।
ಧೂಪಂ ದೀಪಂ ತಥಾ ಚೈವ ಚಂದನಂ ಕುಸುಮಾನಿ ಚ ॥ ೩೧ ॥
ಫಲಾನಿ ವಿವಿಧಾನ್ಯೇವ ಗೃಹೀತ್ವಾ ವಾಡವಾ ನೃಪ ।
ಧಾನ್ಯಂ ತು ವಿವಿಧಂ ರಾಜನ್ಭಕ್ತ್ವಾಽಪೂಪಾ ಘೃತಾಚಿತಾಃ ॥ ೩೨ ॥
ಕುಲ್ಮಾಷಾ ವಟಿಕಾಶ್ಚೈವ ಪಾಯಸಂ ಘೃತಮಿಶ್ರಿತಂ ।
ಸೋಹಾಲಿಕಾ ದೀಪಿಕಾಶ್ಚ ಸಾದ್ರಾರ್ಶ್ಚ ವಟಿಕಾಸ್ತಥಾ ॥ ೩೩ ॥
ರಾಜಿಕಾಭಿಶ್ಚ ಸಂಲಿಪ್ತಾ ನವಚ್ಛಿದ್ರಸಮನ್ವಿತಾಃ ।
ಚಂದ್ರಬಿಂಬಪ್ರತೀಕಾಶಾ ಮಂಡಕಾಸ್ತತ್ರ ಕಲ್ಪಿತಾಃ ॥ ೩೪ ॥
ಪಂಚಾಮೃತೇನ ಸ್ನಪನಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಂಧೋದಕೇನ ಚ ।
ಧೂಪೈರ್ದೀಪೈಶ್ಚ ನೈವೇದ್ಯೈಸ್ತೋಷಯಾಮಾಸುರೀಶ್ವರೀಂ ॥ ೩೫ ॥
ನೀರಾಜನೈಃ ಸಕರ್ಪೂರೈಃ ಪುಷ್ಪೈರ್ದೀಪೈಃ ಸುಚಂದನೈಃ ।
ಶ್ರೀಮಾತಾ ತೋಷಿತಾ ರಾಜನ್ಸರ್ವೋಪದ್ರವನಾಶಿನೀ ॥ ೩೬ ॥
ಶ್ರೀಮಾತಾ ಚ ಜಗನ್ಮಾತಾ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸೌಮ್ಯಾ ವರಪ್ರದಾ ।
ರೂಪತ್ರಯಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಪಾಲಯೇತ್ವಾ ಜಗತ್ತ್ರಯಂ ॥ ೩೭ ॥

ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಅಶರೀರವಾಣಿ ಯಾಯಿತು.

೩೦-೩೬. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಹರ್ಷೋತ್ಫುಲ್ಲಲೋಚನರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದರು; ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನೂ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆಗಳನ್ನೂ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಗಂಧ, ಹೂವು, ನಾನಾ ವಿಧ ವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಅನ್ನವನ್ನೂ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ಕರಿದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಅಲಸಂದೆಕಾಳು, ವಡೆ, ಪಾಯಸ, ತುಪ್ಪದ ಸಣ್ಣದೀಪ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೂ, ಸಾಸಿವೆಗಳಿಂದ ಲಿಪ್ತವಾಗಿಯೂ, ಒಂಬತ್ತು ರಂಧ್ರ ಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿಯೂ, ಚಂದ್ರಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪೂರಿ ಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಚಾಮೃತದಿಂದಲೂ, ಗಂಧೋಧಕದಿಂದಲೂ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಧೂಪ ದೀಪ ನೈವೇದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಕರ್ಪೂರಾರತಿಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ನೀಗಿಸುವ ಸುರೇಶ್ವರಿಯಾದ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು.

೩೭-೩೯. ಜಗನ್ಮಾತೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳೂ, ಶಾಂತಳೂ, ವರವನ್ನು ಕೊಡುವವಳೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಮೂರು ರೂಪಗಳನ್ನು ತಳೆದು

ತ್ರಯೀರೂಪೇಣ ಧರ್ಮಾತ್ಮನ್ರಕ್ಷತೇ ಸತ್ಯಮಂದಿರಂ ।
ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಾ ಜಿತಾತ್ಮಾನೋ ಮಿಲಿತಾಸ್ತೇ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ॥ ೩೮ ॥
ತೈಃ ಸರ್ವೈರರ್ಚಿತಾ ಮಾತಾ ಚಂದನಾದ್ಯೇನ ತೋಷಿತಾ ।
ಸ್ತುತಿಮಾರೇಭಿರೇ ತತ್ರ ವಾಙ್ಮನಃಕಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ।
ಏಕಚಿತ್ತೇನ ಭಾವೇನ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ್ಯಾಃ ಪುರಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥ ೩೯ ॥

ವಿಪ್ರಾ ಊಚುಃ:—

ನಮಸ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ್ಯೈಸ್ತು ನಮಸ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿ ।
ನಮಸ್ತೇ ಜಗತಾಂ ಮಾತರ್ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಗೇ ಸದಾ ॥ ೪೦ ॥
ಕ್ಷುನ್ನಿದ್ರಾ ತ್ವಂ ತೃಷಾ ತ್ವಂ ಚ ಕ್ರೋಧತಂದ್ರಾದಯಸ್ತಥಾ ।
ತ್ವಂ ಶಾಂತಿಸ್ತ್ವಂ ರತಿಶ್ಚೈವ ತ್ವಂ ಜಯಾ ವಿಜಯಾ ತಥಾ ॥ ೪೧ ॥
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶಾದ್ಯೈಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಪನ್ನಾ ಸುರೇಶ್ವರಿ ।
ಸಾವಿತ್ರೀ ಶ್ರೀರುಮಾಚೈವ ತ್ವಂ ಚ ಮಾತಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ ॥ ೪೨ ॥
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಸುರೇಶಾನಾಸ್ತ್ವದಾಧಾರೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ ।
ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಜಗನ್ಮಾತರ್ಧೃತಿಪುಷ್ಟಿಸ್ವರೂಪಿಣಿ ॥ ೪೩ ॥
ರತಿಃ ಕ್ರೋಧಾ ಮಹಾಮಾಯಾ ಛಾಯಾ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸ್ವರೂಪಿಣೀ ।
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತ್ಯಂತಕೃದ್ದೇವಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಣದಾ ಸದಾ ॥ ೪೪ ॥

ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಳು. ಮೂರು ವೇದಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಸತ್ಯಮಂದಿರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಳು. ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರೂ, ಜಿತವಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರೂ ಆಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಗಂಧ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯನ್ನಾರಾಧಿಸಿ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಮಾತು, ಮನಸ್ಸು, ದೇಹ, ಕಾರ್ಯ, ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಒಂದಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

೪೦. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ:—"ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯೂ, ಜಗದಂಬೆಯೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿನಿಯೂ ಆಗಿರುವ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

೪೧. ಹಸಿವು, ನಿದ್ರೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಕೋಪ, ಆಲಸ್ಯ, ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ, ಜಯ, ವಿಜಯ ಎಲ್ಲವೂ ನೀನೇ.

೪೨. ಸುರರಿಗೆ ಒಡೆಯಳಾದ ಓ ದೇವಿಯೆ! ನಿನ್ನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾತೆ! ನೀನು ಸಾವಿತ್ರೀ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸ್ವರೂಪಳಾಗಿರುವೆ.

೪೩. ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರು ನಿನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಟಿರೂಪಳಾದ ಓ ಜಗನ್ಮಾತೆ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

೪೪. ಪ್ರೀತಿ, ಕೋಪ, ಮಹಾಮಾಯೆ, ಛಾಯೆ, ತೇಜಸ್ಸು ಇವುಗಳ

ಧರಾ ತೇಜಸ್ತಥಾ ವಾಯುಃ ಸಲಿಲಾಕಾಶಮೇವ ಚ ।
ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಮಹಾವಿದ್ಯೇ ಮಹಾಜ್ಞಾನಮಯೇಽನಘೇ ॥ ೪೫ ॥
ಹ್ರೀಂಕಾರೀ ದೇವರೂಪಾ ತ್ವಂ ಕ್ಲೀಂಕಾರೀ ತ್ವಂ ಮಹಾದ್ಯುತೇ ।
ಆದಿಮಧ್ಯಾಽವಸಾನಾ ತ್ವಂ ತ್ರಾಹಿ ಚಾಽಸ್ಮಾನ್ಮಹಾಭಯಾತ್ ॥ ೪೬ ॥
ಮಹಾಪಾಪೋಹಿ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ದೈತ್ಯೋಽಯಂ ಬಾಧತೇಽಧುನಾ ।
ತ್ರಾಣರೂಪಾ ತ್ವಮೇಕಾ ಚ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಕುಲದೇವತಾ ॥ ೪೭ ॥
ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ ಮಹಾದೇವಿ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಮಹೇಶ್ವರಿ ।
ಹನ್ಯೈನಂ ದಾನವಂ ದುಷ್ಟಂ ದ್ವಿಜಾನಾಂ ವಿಘ್ನಕಾರಕಂ ॥ ೪೮ ॥
ಏವಂ ಸ್ತುತಾ ತದಾ ದೇವೀ ಮಹಾಮಾಯಾ ದ್ವಿಜನ್ಮಭಿಃ ।
ಕರ್ಣಾಟಸ್ಯ ವಧಾರ್ಥಾಯ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಹಿತಾಯ ಚ ।
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾ ಸಾಽಭವತ್ತತ್ರ ವರಂ ಬ್ರೂತೇತ್ಯುವಾಚ ಹ ॥ ೪೯ ॥

ಶ್ರೀಮಾತೋವಾಚ :—

ಕೇನ ವೈ ತ್ರಾಸಿತಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಕೇನ ವೋದ್ವೇಜಿತಾಃ ಪುನಃ ।
ತಸ್ಯಾಽಹಂ ಕುಪಿತಾ ವಿಪ್ರಾ ನಯಿಷ್ಯೇ ಯಮ ಸಾದನಂ ॥ ೫೦ ॥

ಸ್ವರೂಪಳೂ, ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವಳೂ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವಳೂ ಆದ ಎಲೌ ತಾಯಿ ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

೪೫. ಭೂಮಿ, ತೇಜಸ್ಸು, ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಆಕಾಶಗಳ ಸ್ವರೂಪಳಾಗಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾರೂಪಳೂ, ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಳೂ ಆಗಿರುವ ಓ ದೇವಿ ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

೪೬. ಹ್ರೀಂಕಾರ, ಕ್ಲೀಂಕಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪಳೂ, ಮಹಾ ತೇಜಸ್ವಿನಿಯೂ, ಆದಿ, ಮಧ್ಯ, ಅಂತ್ಯರೂಪಳೂ ಆಗಿರುವ ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತವಾದ ಈ ದೈತ್ಯಭಯದಿಂದ ಕಾಪಾಡು.

೪೭. ಅತಿಪಾಪಿಯಾದ ಕರ್ಣಾಟನೆಂಬ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನು ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನೀನೊಬ್ಬಳೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕವಳು.

೪೮. ಮಹಾದೇವಿ! ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು! ಮಹೇಶ್ವರಿ! ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸು! ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನೆಸಗುವ ಈ ದುರುಳದೈತ್ಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲು ಕೊಲ್ಲು !"

೪೯. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಕರ್ಣಾಟನ ವಧೆಗಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ, 'ವರವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

೫೦. ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ:— "ಎಲೈ ದ್ವಿಜರೆ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವನು ಹೆದರಿಸಿ ವ್ಯಥೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? ಹೇಳಿರಿ. ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡಿರುವ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಯಮಪುರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆನು.

ಕ್ಷೀಣಾಯುಷಂ ನರಂ ವಿತ್ತ ಯೇನ ಯೂಯಂ ನಿಪೀಡಿತಾಃ ।

ದದಾಮಿ ವೋ ದ್ವಿಜಾತಿಭ್ಯೋ ಯಥೇಷ್ಟಂ ವಕ್ತುಮರ್ಹಥ ॥ ೫೧ ॥

ಭಕ್ತ್ಯಾಹಿ ಭವತಾಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಕರಿಷ್ಯೇ ನಾಽತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ ೫೨ ॥

ದ್ವಿಜಾ ಊಚುಃ :—

ಕರ್ಣಾಟಾಖ್ಯೋ ಮಹಾರೌದ್ರೋ ದಾನವೋ ಮದಗರ್ವಿತಃ ।

ವಿಘ್ನಂ ಪ್ರಕುರುತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯಮಂದಿರವಾಸಿನಾಂ ॥ ೫೩ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಸತ್ಯಶೀಲಾಂಶ್ಚ ವೇದಾಽಧ್ಯಯನತತ್ಪರಾನ್ ।

ದ್ವೇಷಾದ್ದ್ವೇಷ್ಟಿ ದ್ವೇಷಣಸ್ತಾನ್ನಿತ್ಯಮೇವ ಮಹಾಮತೇ ।

ವೇದವಿದ್ವೇಷಣೋ ದುಷ್ಟೋ ಘಾತಯೈನಂ ಮಹಾದ್ಯುತೇ ॥ ೫೪ ॥

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ :—

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸಾ ದೇವೀ ಪ್ರಹಸ್ಯ ಕುಲದೇವತಾ ।

ವಧೋಪಾಯಂ ವಿಚಿಂತ್ಯಾಽಸ್ಯ ಭಕ್ತಾನಾಂ ರಕ್ಷಣಾಯ ವೈ ॥ ೫೫ ॥

ತತಃ ಕೋಪಪರಾ ಜಾತಾ ಶ್ರೀಮಾತಾ ನೃಪಸತ್ತಮ ।

ಕೋಪೇನ ಭ್ರುಕುಟೀಂ ಕೃತ್ವಾ ರಕ್ತನೇತ್ರಾಂತಲೋಚನಾಂ ॥ ೫೬ ॥

ಕೋಪೇನ ಮಹತಾವಿಷ್ಟಾ ವಸಂತೀ ಪಾವಕಂ ಯಥಾ ।

ಮಹಾಜ್ವಾಲಾ ಮುಖಾನ್ನೇತ್ರಾನ್ನಾಸಾಕರ್ಣಾಚ್ಚ ಭಾರತ ॥ ೫೭ ॥

೫೧–೫೨. ಅಯ್ಯಾ ವಿಪ್ರರೇ! ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಕೇವಲ ಕ್ಷೀಣಾಯುವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅವನಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ವ್ಯವಧಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿರುವ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.''

೫೩. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—'' ಅತ್ಯಂತ ಭಯಂಕರನಾದ ಕರ್ಣಾಟನೆಂಬ ದಾನವನು ಮತ್ತನಾಗಿ ಸತ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

೫೪. ಎಲೌ ಪ್ರಾಜ್ಞಳೆ! ವೇದವಿದ್ವೇಷಿಯಾದ ಆ ದುಷ್ಟದಾನವನು ವೇದಾಧ್ಯಯನನಿರತರೂ, ಸತ್ಯಪ್ರಭಾವದವರೂ ಆಗಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ದ್ವೇಷದಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ದ್ವೇಷಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ವಧಿಸು.''

೫೫–೫೭. ವ್ಯಾಸನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಆ ದೇವಿಯು ನಕ್ಕು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಆ ಭಕ್ತರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪದಿಂದ ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಯಿ, ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಷ್ಟಿಕೆಯು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಸುರಿಸುವಂತೆ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದಳು.

ತತ್ತೇಜಸಾ ಸಮುದ್ಭೂತಾ ಮಾತಂಗೀ ಕಾಮರೂಪಿಣೀ ।
ಕಾಲೀ ಕರಾಲವದನಾ ದುರ್ದರ್ಶವದನೋಜ್ವಲಾ ॥ ೫೮ ॥
ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾಂಬರಧರಾ ಮದಾಘೂರ್ಣಿತಲೋಚನಾ ।
ನ್ಯಗ್ರೋಧಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ಸಾ ಶ್ರೀಮಾತಾ ಸಂಶ್ರಿತಾ ತದಾ ॥ ೫೯ ॥
ಅಷ್ಟಾದಶಭುಜಾ ಸಾತು ಶುಭಾ ಮಾತಾ ಸುಶೋಭನಾ ।
ಧನುರ್ಬಾಣಧರಾ ದೇವೀ ಖಡ್ಗಖೇಟಕಧಾರಿಣೀ ॥ ೬೦ ॥
ಕುಠಾರಂ ಕ್ಷುರಿಕಾಂ ಬಿಭ್ರತ್ತ್ರಿಶೂಲಂ ಪಾನಪಾತ್ರಕಂ ।
ಗದಾಂ ಸರ್ಪಂ ಚ ಪರಿಘಂ ಪಿನಾಕಂ ಚೈವ ಪಾಶಕಂ ॥ ೬೧ ॥
ಅಕ್ಷಮಾಲಾಧರಾ ರಾಜನ್ಮದ್ಯಕುಂಭಾಽನುಧಾರಿಣೀ ।
ಶಕ್ತಿಂ ಚ ಮುಸಲಂ ಚೋಗ್ರಂ ಕರ್ತರೀಂ ಖರ್ಪರಂ ತಥಾ ॥ ೬೨ ॥
ಕಂಟಕಾಢ್ಯಾಂ ಚ ಬದರೀಂ ಬಿಭ್ರತೀ ತು ಮಹಾನನಾ ।
ತತ್ರಾಽಭವನ್ಮಹಾಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ ೬೩ ॥
ಮಾತಂಗ್ಯಾಃ ಸಹ ಕರ್ಣಾಟದಾನವೇನ ನೃಪೋತ್ತಮ ॥ ೬೪ ॥

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ:—

ಕಥಂ ಯುದ್ಧಂ ಸಮಭವತ್ಕಥಂ ಚೈವಾಽಪವರ್ತತ ।
ಜಿತಂ ಕೇನೈವ ಧರ್ಮಜ್ಞ ತನ್ಮಮಾಚಕ್ಷ್ವ ಮಾರಿಷ ॥ ೬೫ ॥

೫೮–೫೯. ಆ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರೂಪವುಳ್ಳವಳೂ, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಳೂ, ಭಯಂಕರವಾದ ಬಾಯುಳ್ಳವಳೂ, ನೋಡಲಾಗದ ಕ್ರೂರಮುಖದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಳೂ, ಕೆಂಪುಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದವಳೂ. ಮದದಿಂದ ಅಲುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳವಳೂ ಆಗಿರುವ ಮಾತಂಗಿಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದಳು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಆಲದಮರದ ಸಮೀಪವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದಳು.

೬೦–೬೪. ಆ ಮಾತಂಗಿಯು ಹದಿನೆಂಟು ತೋಳುಗಳುಳ್ಳವಳೂ, ಮಂಗಳಕರಳೂ, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣ, ಕತ್ತಿ, ಗುರಾಣಿ, ಕೊಡಲಿ, ಚೂರಿ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಕುಡಿಯುವ ಪಾತ್ರೆ, ಗದೆ, ಸರ್ಪ, ಪರಿಘ, ಪಿನಾಕವೆಂಬ ಬಿಲ್ಲು, ಹಗ್ಗ, ಜಪಮಾಲೆ, ಮದ್ಯಕುಂಭ, ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧ, ಒನಕೆ, ಕತ್ತರಿ, ಕಪಾಲ, ಮುಳ್ಳುಗಳುಳ್ಳ ಬದರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವಳೂ ಆಗಿ ಆ ಕರ್ಣಾಟದಾನವನೊಡನೆ ಘೋರಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

೬೫. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಧರ್ಮವನ್ನರಿತ ಎಲೈ ಪೂಜ್ಯನೆ! ದೇವಿಗೂ ಆ ದೈತ್ಯನಿಗೂ ಯುದ್ಧವು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು? ಅದು ಹೇಗೆ ಶಾಂತವಾಯಿತು? ಯಾರು ಗೆದ್ದರು? ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳುವವನಾಗು.

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ :—

ಏಕದಾ ಶೃಣು ರಾಜೇಂದ್ರ ಯಜ್ಜಾತಂ ದೈತ್ಯಸಂಗರೇ ।
ತತ್ಸರ್ವಂ ಕಥಯಾಮ್ಯಾಶು ಯಥಾವೃತ್ತಂ ಹಿ ತತ್ಪುರಾ ॥ ೬೬ ॥
ಪ್ರಣಷ್ಟಯೋಷಾ ಯೇ ವಿಪ್ರಾ ವಣಿಜಶ್ಚೈವ ಭಾರತ ।
ಚೈತ್ರಮಾಸೇ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯೇ ನೃಪೋತ್ತಮ ॥ ೬೭ ॥
ಗೌರೀಮುದ್ವಾಹಯಾಮಾಸುರ್ವಿಪ್ರಾಸ್ತೇ ಸಂಶಿತವ್ರತಾಃ ।
ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ಸುಶುಭಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತೀರ್ಥರಾಜಂ ತಥೋತ್ತಮಂ ॥ ೬೮ ॥
ವಿವಾಹಂ ತತ್ರ ಕುರ್ವಂತೋ ಮಿಲಿತಾಸ್ತೇ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।
ಕೋಟಿಕನ್ಯಾಕುಲಂ ತತ್ರ ಏಕತ್ರಾಸೀನ್ಮಹೋತ್ಸವೇ ।
ಧರ್ಮಾರಣ್ಯೇ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ವದಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೬೯ ॥
ಚತುರ್ಥ್ಯಾಮಪರರಾತ್ರೇಽಭ್ಯಂತರತೋಽಗ್ನಿಮಾದಧುಃ ।
ಆಸನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ದತ್ವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ ೭೦ ॥
ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಂ ಚ ಕೃತ್ವಾಽಥ ಕೃತ್ವಾ ವೇದೀಃ ಶುಭಾಸ್ತದಾ ।
ಚತುರ್ಹಸ್ತಾಃ ಸಕಲಶಾ ನಾಗಪಾಶಸಮನ್ವಿತಾಃ ॥ ೭೧ ॥
ವೇದಮಂತ್ರೇಣ ಶುಭ್ರೇಣ ಮಂತ್ರಯಂತೇ ತತೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ಚರತಾಂ ದಂಪತೀನಾಂ ಹಿ ಪರಿವೇಷ್ಯ ಯಥೋಚಿತಂ ॥ ೭೨ ॥
ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸಹಿತಾಸ್ತತ್ರ ವಾಡವಾಸ್ತೇ ಸುಹರ್ಷಿತಾಃ ।
ಕುರ್ವತೇ ವೇದನಿರ್ಘೋಷಂ ತಾರಸ್ವರನಿನಾದಿತಂ ॥ ೭೩ ॥

---

೬೬. ವ್ಯಾಸನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಅರಸ! ಒಂದಾನೊಂದು ಸಲ ನಡೆದ ದೈತ್ಯಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಯಿತೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆದುದು ನಡೆದಂತೆಯೆ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು ; ಕೇಳು.

೬೭–೬೯. ಮಹಾರಾಜ ! ಚೈತ್ರಮಾಸವು ಬರಲು ಮೃತರಾದ ಪತ್ನಿಯುಳ್ಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ವೈಶ್ಯರೂ ಹತ್ತುವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ಆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವಾದ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿಯೂ. ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥವನ್ನಾಗಿಯೂ ತಿಳಿದು ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕನ್ಯೆಯರು ಸೇರಿದ್ದರು.

೭೦. ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಅಪರರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಆಸನವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿ, ಅಗ್ನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು ಅಗ್ನಿಸಹಿತವಾಗಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರು.

೭೧–೭೩. ಬಳಿಕ ಮಂಗಳಕರವೂ, ನಾಲ್ಕು ಗೇಣು ಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳದೂ, ಕಲಶ ನಾಗಪಾಶಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದುದೂ ಆಗಿರುವ ವೇದಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಲೀಪಾಕಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ವೇದಮಂತ್ರವನ್ನು

ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ಮಹತಾ ಕೃತ್ಸ್ನಮಾಪೂರಿತಂ ನಭಃ ।
ತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದಾನವೋ ಘೋರೋ ವೇದಧ್ವಾನಂ ದ್ವಿಜೇರಿತಂ ॥ ೨೪ ॥
ಉತ್ಪಪಾತಾಸನಾತ್ತೂರ್ಣಂ ಸಸೈನ್ಯೋ ಗತಚೇತನಃ ।
ಧಾವತಃ ಸರ್ವಭೃತ್ಯಾಸ್ತಂ ಯೇಽಚಾನ್ಯೇ ತಾನುವಾಚ ಸಃ ॥ ೨೫ ॥
ಶ್ರೂಯತಾಂ ಕುತ್ರ ಶಬ್ದೋಽಯಂ ವಾಡವಾನಾಂ ಸಮುತ್ಥಿತಃ ।
ತಸ್ಯ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೈತೇಯಾಃ ಸತ್ವರಂ ಯಯುಃ ॥ ೨೬ ॥
ವಿಭ್ರಾಂತಚೇತಸಃ ಸರ್ವೇ ಇತಶ್ಚೇತಶ್ಚ ಧಾವಿತಾಃ ।
ಧರ್ಮಾರಣ್ಯೇ ಗತಾಃ ಕೇಚಿತ್ತತ್ರ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದ್ವಿಜಾತಯಃ ॥ ೨೭ ॥
ಉದ್ಗಿರಂತೋ ಹಿ ನಿಗಮಾನ್ವಿವಾಹಸಮಯೇ ನೃಪ ।
ಸರ್ವಂ ನಿವೇದಯಾಮಾಸುಃ ಕರ್ಣಾಟಾಯ ದುರಾತ್ಮನೇ ॥ ೨೮ ॥
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ರಕ್ತತಾಮ್ರಾಕ್ಷೋ ದ್ವಿಜದ್ವಿಟ್ ಕೋಪಪೂರಿತಃ ।
ಅಭ್ಯಧಾವನ್ಮಹಾಭಾಗ ಯತ್ರ ತೇ ದಂಪತೀ ನೃಪ ॥ ೨೯ ॥
ಖಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ತದಾ ದೈತ್ಯಮಾಯಾಂ ಕುರ್ವನ್ಸರಾಕ್ಷಸಃ ।
ಅಹರದ್ದಂಪತೀ ರಾಜನ್ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಸಂಯುತಾನ್ ॥ ೩೦ ॥

ಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಹಿತರಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವೇದಘೋಷವನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

೨೪–೨೬. ಆ ಮಹಾಧ್ವನಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ತುಂಬಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವೇದಧ್ವನಿಯನ್ನು ಆ ಘೋರದಾನವನು ಕೇಳಿ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಸೈನ್ಯಸಮೇತವಾಗಿ ಆಸನದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೆಗೆದನು. ಸಕಲ ಸೇವಕರೂ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಆ ದೈತ್ಯನು ಆ ಸೇವಕರನ್ನು ಕುರಿತು "ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಈ ಶಬ್ದವು ಎಲ್ಲಿಯದು? ಕೇಳಿಬನ್ನಿರಿ" ಎಂದನು. ಅವನ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದೈತ್ಯರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೋದರು.

೨೭. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡರು.

೨೮. ವಿವಾಹಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪಠಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದುಷ್ಟನಾದ ಕರ್ಣಾಟನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

೨೯. ಅವನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಬಂದನು.

೩೦. ಆ ದೈತ್ಯನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆಕಾಶವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ಒಡವೆಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾದ ಅಲ್ಲಿಯ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದನು.

ತತಸ್ತೇ ವಾಡವಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಗತಾ ಭುವನೇಶ್ವರೀಂ ।
ಅಂಬಾರವಂ ಪ್ರಕುರ್ವಾಣಾಸ್ತ್ರಾಹಿತ್ರಾಹೀತಿ ಚೋಚಿರೇ ॥ ೮೧ ॥
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಿಶ್ವಜನನೀ ಮಾತಂಗೀ ಭುವನೇಶ್ವರೀ ।
ಸಿಂಹನಾದಂ ಪ್ರಕುರ್ವಾಣಾ ತ್ರಿಶೂಲವರಧಾರಿಣೀ ॥ ೮೨ ॥
ತತಃ ಪ್ರವವೃತೇ ಯುದ್ಧಂ ದೇವೀಕರ್ಣಾಟಯೋಸ್ತಥಾ ।
ಋಷೀಣಾಂ ಪಶ್ಯತಾಂ ತತ್ರ ವಣಿಜಾಂ ಚ ದ್ವಿಜನ್ಮನಾಂ ॥ ೮೩ ॥
ಪಶ್ಯತಾಮಭವದ್ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ ।
ಅಸ್ತ್ರೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಮಾತಂಗೀ ಮದವಿಹ್ವಲಿತಂ ರಿಪುಂ ॥ ೮೪ ॥
ಸೋಽಪಿ ದೈತ್ಯಸ್ತತಸ್ತಸ್ಯಾ ಬಾಣೇನೈಕೇನ ವಕ್ಷಸಿ ।
ಅಸಾವಪಿ ತ್ರಿಶೂಲೇನ ಘಾತಿತಃ ಕಶ್ಮಲಂ ಗತಃ ॥ ೮೫ ॥
ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚೈವ ತಾಂ ದೇವೀಂ ಸೋಽಪಿ ತಾಡಯತೇಽಸುರಃ ।
ಸೋಽಪಿ ದೇವ್ಯಾ ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ನಾಗಪಾಶೇನ ಯಂತ್ರಿತಃ ॥ ೮೬ ॥
ತತಸ್ತೇನೈವ ದೈತ್ಯೇನ ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರಂ ಸಮಾದಧೇ ।
ತಯಾ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರಂ ತು ಸಂದಧೇ ಶರಪಾತನಂ ॥ ೮೭ ॥
ಏವಮನ್ಯೋನ್ಯಮಾಕೃಷ್ಯ ಯುಧ್ಯಮಾನೌ ಜಯೇಚ್ಛಯಾ ।
ತತಃ ಪರಿಘಮಾದಾಯ ಆಯಸಂ ದೈತ್ಯಪುಂಗವಃ ॥ ೮೮ ॥

೮೧–೮೨ ಬಳಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಾಹಾಕಾರಮಾಡುತ್ತ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಾದ ಮಾತಂಗಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, "ತಾಯಿ! ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸು" ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಕಲ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಜನನಿಯಾದ ಮಾತಂಗಿಯು ತ್ರಿಶೂಲವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಿಂಹನಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಳು.

೮೩–೮೪. ಬಳಿಕ ಋಷಿಗಳೂ, ವರ್ತಕರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೆ ಆ ಮಾತಂಗೀ ಕರ್ಣಾಟರಿಗೆ ರೋಮಾಂಚವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧವು ನಡೆಯಿತು. ಮಾತಂಗಿಯು ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಮದಿಸಿದ ಆ ಶತ್ರುವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಳು.

೮೫. ಆ ದಾನವನು ಒಂದು ಬಾಣದಿಂದ ಆ ಮಾತಂಗಿಯ ಎದೆಗೆ ಹೊಡೆದನು. ಮಾತಂಗಿಯೂ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಡಿದಳು. ಅದರಿಂದವನು ದುಃಖಗೊಂಡನು.

೮೬–೮೭. ಆ ಅಸುರನು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಗುದ್ದಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ನಾಗಪಾಶದಿಂದ ಬಿಗಿದಳು. ಬಳಿಕ ದೈತ್ಯನು ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ದೇವಿಯು ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೂಡಿ ಬಿಟ್ಟಳು.

೮೮–೮೯. ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರಜಯಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಳೆದೆಳೆದು

ಮಾತಂಗೀಂ ಪ್ರತಿಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಜಘಾನ ಪರವೀರಹಾ ।
ದೇವೀ ಕ್ರುದ್ಧಾ ಮುಷ್ಟಿಘಾತೈಶ್ಚೂರ್ಣಯಾಮಾಸ ದಾನವಂ ॥ ೮೯ ॥
ತೇನ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರೇಣ ಮೂರ್ಛಿತೋ ನಿಪಪಾತ ಹ ।
ತತಸ್ತು ಸಹಸೋತ್ಥಾಯ ಶಕ್ತಿಂ ಧೃತ್ವಾ ಕರೇ ಮುದಾ ॥ ೯೦ ॥
ಶತಘ್ನೀಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ತಸ್ಯಾ ಉಪರಿ ದಾನವಃ ।
ಶಕ್ತಿಂ ಚಿಚ್ಛೇದ ಸಾ ದೇವೀ ಮಾತಂಗೀ ಚ ಶುಭಾನನಾ ॥ ೯೧ ॥
ಜಹಾಸೋಚ್ಚೈಸ್ತು ಸಾ ಸುಭ್ರೂಃ ಶತಘ್ನೀಂ ವಜ್ರಸನ್ನಿಭಾಂ ।
ಏವಮನ್ಯೋನ್ಯಶಸ್ತ್ರೌಘೈರರ್ದಯಂತೌ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ ೯೨ ॥
ತತಸ್ತ್ರಿಶೂಲೇನ ಹತೋ ಹೃದಯೇ ನಿಪಪಾತ ಹ ।
ಮೂರ್ಛಾಂ ವಿಹಾಯ ದೈತ್ಯೋಽಸೌ ಮಾಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ರಾಕ್ಷಸೀಂ ॥
ಪಶ್ಯತಾಂ ತತ್ರ ತೇಷಾಂ ತು ಅದೃಶ್ಯೋಽಭೂನ್ಮಹಾಸುರಃ ।
ಪಪೌ ಪಾನಂ ತತೋ ದೇವೀ ಜಹಾಸಾಽರುಣಲೋಚನಾ ॥ ೯೪ ॥
ಸರ್ವತ್ರಗಂ ತಂ ಸಾ ದೇವೀ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇ ಸಚರಾಚರೇ ॥ ೯೫ ॥
ಕ್ವಯಾಸ್ಯಸೀತಿ ಬ್ರೂತೇ ಸಾ ಬ್ರೂಹಿ ತ್ವಂ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಹಿ ಮೇ ।
ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾದುಷ್ಟ ಏಹಿ ಶೀಘ್ರಂ ಹಿ ಯುದ್ಧ್ಯತಾಂ ॥ ೯೬ ॥

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಆ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪರಿಘಾಯುಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋಪದಿಂದ ಮಾತಂಗಿಗೆ ಹೊಡೆದನು. ದೇವಿಯೂ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುದ್ದಿ ಆ ದಾನವನನ್ನು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿದಳು.

೯೦–೯೧. ಆ ಮುಷ್ಟಿಘಾತದಿಂದ ದೈತ್ಯನು ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಕೂಡಲೆ ಎದ್ದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ದೇವಿಯಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ದೇವಿಯು ಆ ಆಯುಧವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಳು.

೯೨. ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಳಗ ನಡೆಸಿದರು.

೯೩–೯೬. ತರುವಾಯ ಮಾತಂಗಿಯು ಆ ದಾನವನ ಎದೆಗೆ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ಬಡಿಯಲು ಅವನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಅನಂತರ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಅವನು ರಾಕ್ಷಸಮಾಯೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೆ ಮಾಯವಾದನು. ದೇವಿಯು ಆಗ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿ ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳಾಗಿ ನಕ್ಕಳು. ಚರಾಚರಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆ ದೈತ್ಯನಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು "ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ ? ಈಗ ಬಾ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡು" ಎಂದಳು.

ತತೋಽಭವನ್ಮಹಾಯುದ್ಧಂ ದಾರುಣಂ ಚ ಭಯಾನಕಂ ।
ಪಪೌ ದೇವೀ ತು ಮೈರೇಯಂ ವಧಾರ್ಥಂ ಸುಮಹಾಬಲಾ ॥ ೯೭ ॥
ಮಾತಂಗೀ ಚ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧಾ ವಕ್ತ್ರೇ ಚಿಕ್ಷೇಪ ದಾನವಂ ।
ತತೋಽಪಿ ದಾನವೋ ರೌದ್ರೋ ನಾಸಾರಂಧ್ರೇಣ ನಿರ್ಗತಃ ॥ ೯೮ ॥
ಯುಧ್ಯತೇ ಸ ಪುನರ್ದೈತ್ಯಃ ಕರ್ಣಾಟೋ ಮದಪೂರಿತಃ ।
ತತೋ ದೇವೀ ಪ್ರಕುಪಿತಾ ಮಾತಂಗೀ ಮದಪೂರಿತಾ ॥ ೯೯ ॥
ದಶನೈರ್ಮಥಯಿತ್ವಾ ಚ ಚರ್ವಯಿತ್ವಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ।
ಶವಾಽಸ್ಥಿಮೇದಸಾ ಯುಕ್ತಂ ಮಜ್ಜಾಮಾಂಸಾದಿಪೂರಿತಂ ॥ ೧೦೦ ॥
ನಖರೋಮಾಭಿಸಂಯುಕ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚೋದರೇಽಸುರಂ ।
ಕರಕೇಣ ಮುಖಂ ರುದ್ಧಂ ಕರೇಣೈಕೇನ ನಾಸಿಕಾಂ ॥ ೧೦೧ ॥
ತತೋ ಮಹಾಬಲೋ ದೈತ್ಯಃ ಕರ್ಣರಂಧ್ರೇಣ ನಿರ್ಗತಃ ।
ತತಸ್ತಯಾ ಮಹಾದೇವ್ಯಾ ನಾಮ ಚಕ್ರೇ ತದಾ ಭುವಿ ॥ ೧೦೨ ॥
ಕರ್ಣರಂಧ್ರ ಪ್ರಸೂತೋಽಯಂ ಕರ್ಣಾಟೇತಿ ವಿದುರ್ಬುಧಾಃ ।
ಪುನರ್ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಾಯಾತೋ ದೈತ್ಯೋ ಹಿ ಬಲದರ್ಪಿತಃ ॥ ೧೦೩ ॥
ಗರ್ಜಮಾನೋಽಸುರಸ್ತತ್ರ ಸಾಯುಧೋ ಯುಧಿ ಸಂಸ್ಥಿತಃ ।
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುಃಸಹಂ ದೈತ್ಯಂ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ ೧೦೪ ॥

---

೯೭. ಬಳಿಕ ಅವರೀರ್ವರಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಘೋರಯುದ್ಧವು ನಡೆಯಿತು. ದೇವಿಯು ಅವನ ವಧೆಗಾಗಿ ಮದ್ಯವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದಳು.

೯೮–೧೦೧. ತರುವಾಯ ಆಕೆಯು ಕೋಪದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡಳು. ಆ ದಾನವನಾದರೋ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟನು. ತಿರುಗಿ ಮತ್ತನಾಗಿ ಯುದ್ಧಹೂಡಿದನು. ಮತ್ತಳಾದ ದೇವಿಯು ಅತಿ ಕೋಪದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಡಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗೆದು ಹೆಣವಾಗಿಸಿ ಮೂಳೆ, ಕೊಬ್ಬು, ಮಜ್ಜಾ, ಮಾಂಸ, ಉಗುರು, ರೋಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅವನನ್ನು ನುಂಗಿ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಬಾಯಿಯನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಮೂಗನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು.

೧೦೨–೧೦೩. ತರುವಾಯ ದೈತ್ಯನು ಕಿವಿಯ ರಂಧ್ರದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ದೇವಿಯು ಕಿವಿಯ ರಂಧ್ರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟನೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಳು. ಪ್ರಾಜ್ಞರೂ ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದಿರುವರು. ತಿರುಗಿಯೂ ಆ ದೈತ್ಯನು ಬಲದಿಂದ ಮತ್ತನಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತನು.

೧೦೪–೧೦೭. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ! ಹೀಗೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ಸಾಯುಧನಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತಿರುವ ಆ ವೀರದೈತ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನನ್ನು ವಧಿಸಲು ಉಪಾಯವನ್ನು

ವಧೋಪಾಯಂ ಹಿ ಮಾತಂಗೀ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಭಾರತ ।
ಯದಾ ಚಿಂತಯತೇ ದೇವೀ ಮಾತಂಗೀ ಮದಪೂರಿತಾ ॥ ೧೦೫ ॥
ಮಾಯಾರೂಪಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಕರ್ಣಾಟಃ ಕುಸುಮಾಯುಧಃ ।
ಗೌರಶ್ಯಾಂಬುಜಪತ್ರಾಕ್ಷಂ ತಥಾ ಷೋಡಶವಾರ್ಷಿಕಂ ॥ ೧೦೬ ॥
ಅಭ್ಯೇತ್ಯ ದೇವೀಂ ಬ್ರೂತೇಸ್ಮ ಮಾ ತ್ವಂ ವರಯ ಶೋಭನೇ ॥ ೧೦೭ ॥

ಶ್ರೀಮಾತೋವಾಚ :—

ಸಾಧು ಚೇದಂ ತ್ವಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೈತ್ಯರಾಜ ಸುನಿಶ್ಚಿತಂ ।
ರೂಪೇಣ ಸದೃಶೋ ನಾಽನ್ಯೋ ವಿದ್ಯತೇ ಭುವನತ್ರಯೇ ॥ ೧೦೮ ॥
ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಮೇ ಕೃತಾ ಪೂರ್ವಂ ಶ್ರುತಾ ಕಿಮಸುರೋತ್ತಮ ।
ಮಮಾಽನುಜಾ ಶುಭಾ ಶ್ಯಾಮಾ ವಿವಾಹೇ ವಿಪ್ರಕಾಂಕ್ಷಿಣೀ ॥ ೧೦೯ ॥
ಪಿತ್ರಾ ಮೇ ಸ್ಥಾಪಿತಾ ದೈತ್ಯರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಹಿ ದ್ವಿಜನ್ಮನಾಂ ।
ಕೇವಲಂ ಶ್ಯಾಮಲಾಂಗೀ ಸಾ ಸರ್ವಲೋಕಹಿತಾವಹಾ ॥ ೧೧೦ ॥
ನ ಕಶ್ಚಿದ್ವರಯೇತ್ಕನ್ಯಾಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ಥಾಪಿತಾ ತು ಸಾ ।
ಕಥಯಾಶು ತವ ಶುಭಂ ಶ್ರುತ್ವೋಪಾಯಂ ಕಥಂ ಶುಭಂ ॥ ೧೧೧ ॥
ಭಗಿನೀ ಮೇಽಸ್ತಿ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಹ್ಯಪರಿಗ್ರಹಾ ।
ತವಾರ್ಥಂ ರಕ್ಷಿತಾ ಶೂರ ತಾಂ ಚ ಪೂರ್ವೇಣ ಚೋದ್ವಹ ॥ ೧೧೨ ॥

ಚಿಂತಿಸಿದಳು. ಮದಿಸಿದ ಆ ಮಾತಂಗಿಯು ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಕರ್ಣಾಟನು ಮಾಯೆಯ ಬಲದಿಂದ ಮನ್ಮಥನಾಗಿ ಆ ದೇವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ದೇವಿ! ಕಮಲಾಕ್ಷನೂ, ಹದಿನಾರು ವಯಸ್ಸಿನವನೂ ಆಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ವರಿಸೆಂ"ದನು.

೧೦೮. ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ:—"ದೈತ್ಯರಾಜ! ನೀನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ತ್ರಿಭುವನದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಣೆಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೦೯–೧೧೦. ಆದರೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರುವಿಯೊ ? ನನಗೆ ವಿಪ್ರನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಶಾಮಾ ಎಂಬ ತಂಗಿಯೊಬ್ಬಳಿರುವಳು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಅವಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವನು. ಅವಳು ಕರಿಬಣ್ಣದವಳಾದರೂ ಸಮಸ್ತ ಜನರಿಗೂ ಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಳು.

೧೧೧–೧೧೨. ಯಾರೂ ಅವಳನ್ನು ವರಿಸಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿ ತಂದೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವನು. ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿವಾಹವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿನಗಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನು. ಅವಳನ್ನು ವರಿಸು. ಈ ಶುಭೋಪಾಯವು ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುವುದಾದರೆ ವಿವಾಹವಾಗು.

ಸ ಪಿತಾ ತಾಂ ಮಹಾವೀರ ದಾಸ್ಯತೇ ವೈ ಶುಭಾಮಿಮಾಂ ।
ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ವ್ರಿಯತಾಂ ಹ್ಯೇವ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಕೋಪಸಂಯುತಾ ॥ ೧೧೩ ॥
ತತಃ ಕರ್ಣಾಟಕಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶಕ್ತಿಮೂರ್ಜಿತಾಂ ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಶ್ಯಾಮಲಾನಿಧನೇಚ್ಛಯಾ ॥ ೧೧೪ ॥
ಆಗತಂ ಚಾಽಸುರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಸುಮಹಾಮನಾಃ ।
ವಿವಾಹಾರ್ಥಂ ಪರಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾಽಭಿಪ್ರಾಯಂ ದುಷ್ಟಚೇತಸಃ ॥ ೧೧೫ ॥
ಮಹಾಯುದ್ಧಮಭೂತ್ತತ್ರ ಶ್ಯಾಮಲಾಽಸುರವರ್ಯಯೋಃ ।
ಮಾಸತ್ರಯಂ ತತೋ ರಾಜಂಶ್ಚಾಽಭವತ್ತುಮುಲಂ ಕ್ಷಿತೌ ॥ ೧೧೬ ॥
ಮಾಘೇ ಕೃಷ್ಣತೃತೀಯಾಯಾಂ ಧರ್ಮಾಽರಣ್ಯೇ ಮಹಾರಣೇ ।
ಮಧ್ಯಾಹ್ನಸಮಯೇ ಭೂಪ ಕರ್ಣಾಟಾಖ್ಯೋ ನಿಪಾತಿತಃ ॥ ೧೧೭ ॥
ಕಾರ್ಣಾಟಃ ಪತಿತಸ್ತತ್ರ ಯತ್ರ ದೇವ್ಯಾ ನಿಪಾತಿತಃ ।
ತಚ್ಛೈಲಶೃಂಗಪ್ರತಿಮಂ ಪಪಾತ ಶಿರ ಉತ್ತಮಂ ॥ ೧೧೮ ॥
ಚಚಾಲ ಸಕಲಾ ಪೃಥ್ವೀ ಸಾಽಬ್ಧಿದ್ವೀಪಾ ಸಪರ್ವತಾ ।
ತತೋ ವಿಪ್ರಾಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಸ್ತೇ ಜಯಮಾತರುದೈರಯನ್ ॥ ೧೧೯ ॥
ಜಗುರ್ಗಂಧರ್ವಪತಯೋ ನನೃತುಶ್ಚಾಽಪ್ಸರೋಗಣಾಃ ।
ತತೋತ್ಸವಂ ಪ್ರಕುರ್ವಂತೋ ಗೀತಂ ನೃತ್ಯಂ ಶುಭಪ್ರದಂ ॥ ೧೨೦ ॥

---

೧೧೩. ತಂದೆಯು ಮಂಗಳಕರಳಾದ ಇವಳನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುವನು. ಹೋಗು. ಕುಪಿತಳಾದ ಆ ಶ್ಯಾಮಲೆಯನ್ನು ವರಿಸು.”

೧೧೪. ದೇವಿಯು ಹೀಗೆನ್ನಲು, ಕೋಪಗೊಂಡ ಆ ಕರ್ಣಾಟನು ಉತ್ತಮವಾದ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶ್ಯಾಮಲೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಓಡಿದನು.

೧೧೫–೧೧೬. ಬುದ್ಧಿವಂತಳಾದ ಶ್ಯಾಮಲೆಯಾದರೊ ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ದುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾದ ಅವನ ವಿವಾಹ ವಿಷಯಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದಳು. ಅನಂತರ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟದೈತ್ಯರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಳೆಗವು ನಡೆಯಿತು.

೧೧೭. ಮಾಘಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ತದಿಗೆಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗಿಯು ಕರ್ಣಾಟಾಸುರನನ್ನು ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿದಳು.

೧೧೮–೧೧೯. ದೇವಿಯು ಅವನನ್ನು ಕೆಡವಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವನ ತಲೆಯು ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಖರದಂತೆ ಉರುಳಿಬಿದ್ದಿತು. ಆದರಿಂದ ಸಮುದ್ರ, ದ್ವೀಪ, ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೂಮಿಯೇ ನಡುಗಿಹೋಯಿತು. ತರುವಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, “ತಾಯಿ! ಜಯಿಸು ಜಯಿಸು!” ಎಂದು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದರು.

೧೨೦–೧೨೧. ಗಂಧರ್ವರಾಜರು ಹಾಡಿದರು. ಅಪ್ಸರರು ಕುಣಿದರು.

ಪಾಯಸೈರ್ವಟಕೈಶ್ಚೈವ ನೈವೇದ್ಯೈರ್ಮೋದಕೈಸ್ತಥಾ ।
ತುಷ್ಟುವುಃ ಶುಭವಾಣ್ಯಾ ತೇ ಸ್ಥಾನೇ ಮೋಟೇರಕೇ ವರೇ ॥ ೧೨೧ ॥
ಶ್ರೀಮತೀ ಪೂಜಿತಾ ಸಾ ಚ ಸುತಸೌಖ್ಯಧನಪ್ರದಾ ।
ಮಹೋತ್ಸವೇ ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಮಾತಂಗೀಪೂಜನಂ ಹಿತಂ ॥ ೧೨೨ ॥
ಯೇಽರ್ಚಯಂತಿ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಧನಪುತ್ರಾಽರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ ।
ಸುಖಂ ಕೀರ್ತಿಂ ತಥಾಯುಷ್ಯಂ ಯಶಃ ಪುಣ್ಯಂ ಸಮಾಪ್ನುಯುಃ ॥೧೨೩॥
ವ್ಯಾಧಯೋ ನಾಶಮಾಯಾಂತಿ ಚಾದಿತ್ಯಾದ್ಯಾ ಗ್ರಹಾಃ ಶುಭಾಃ ।
ಭೂತವೇತಾಲಶಾಕಿನ್ಯೋ ಜಂಭಾದ್ಯಾಃ ಪೀಡಯಂತಿ ನ ॥ ೧೨೪ ॥
ನ ಜಾಯತೇ ತಥಾ ಕ್ವಾಽಪಿ ಪ್ರೇತಾದೀನಾಂ ಪ್ರಪೀಡನಂ ।
ತತೋ ವಿಪ್ರಾಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಸ್ತುತಿಂ ಕರ್ತುಂ ಸಮುದ್ಯತಾಃ ॥ ೧೨೫ ॥
ಶ್ರೀಮಾತಾಂ ಚೈವ ಶಕ್ತೀಶ್ಚ ಮಾತಂಗೀಮಸ್ತುವಂಸ್ತದಾ ।
ಶ್ಯಾಮಲಾಂ ಚ ಮಹಾದೇವೀಂ ಹರ್ಷೇಣ ಮಹತಾಯುತಾ ॥ ೧೨೬ ॥

ವಿಪ್ರಾ ಊಚುಃ:—

ಮಾತಸ್ತ್ವಮೇವಮಸ್ಮಾಕಂ ರಕ್ಷಕಾ ಸ್ಥಾನಕೇ ಭವ ।
ದಂಪತೀನಾಂ ಹಿತಾರ್ಥಾಯ ಯಥಾ ನೋದ್ವಿಜತೇ ದ್ವಿಜಾಃ ॥ ೧೨೭ ॥

ಮೋಟೇರಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವರು ಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಪಾಯಸ, ವಡೆ ಮೋದಕಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯಮಾಡಿ ಶುಭವಚನದಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು.

೧೨೨. ಮಕ್ಕಳು, ಸೌಖ್ಯ, ಧನಗಳನ್ನೀಯುವ ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ಲಭಿಸುವುವು.

೧೨೩. ಧನ ಪುತ್ರಾದಿಗಳ ಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದವರು ಸುಖ, ಕೀರ್ತಿ, ಆಯುಷ್ಯ, ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

೧೨೪. ರೋಗಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು. ಆದಿತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಹಗಳು ಶುಭಫಲವನ್ನೀಯುವುವು. ಭೂತ, ಭೇತಾಳ, ಶಾಕಿನೀ ಜಂಭಾದಿಗಳು ಪೀಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

೧೨೫. ಪ್ರೇತಬಾಧೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾದರು.

೧೨೬. ಅವರು ಅತಿಸಂತೋಷದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾತೆ, ಮಾತಂಗೀ, ಶ್ಯಾಮಲಾ ಎಂಬ ಮೂವರು ದೇವಿಯರನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿದರು.

೧೨೭. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—ತಾಯೆ! ದಂಪತಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭಯಪಡದಂತೆ ನೀನೇ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಕಳಾಗಿರು.

ಮಾತಂಗ್ಯುವಾಚ :—

ತುಷ್ಟಾಽಹಂ ವೋ ಮಹಾಭಾಗಾಃ ಸ್ತವೇನಾಽನೇನ ವೋ ದ್ವಿಜಾಃ ।
ವರಯಧ್ವಂ ವರಂ ಯದ್ಯೋ ಮನಸಾ ಸಮಭೀಪ್ಸಿತಂ ॥ ೧೨೮ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಊಚುಃ :—

ದಾಸ್ಯಾಮಹೇ ಬಲಿಂ ದೇವಿ ಯಸ್ತೇ ಮನಸಿ ವರ್ತತೇ ।
ಅಸ್ಮಾಕಂ ಚೈವ ದಂಪತ್ಯೋ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ತ್ವಂ ಸ್ಥಿರಾ ಭವ ॥ ೧೨೯ ॥

ದೇವ್ಯುವಾಚ :—

ಸ್ವಸ್ಥಾಃ ಸಂತು ದ್ವಿಜಾಃ ಸರ್ವೇ ನ ಚ ಪೀಡಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ।
ಮಯಿ ಸ್ಥಿತಾಯಾಂ ದುರ್ಧರ್ಷಾ ದೈತ್ಯಾ ಯೇಽನ್ಯೇ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥
ಶಾಕಿನೀ ಭೂತಪ್ರೇತಾಶ್ಚ ಜಂಭಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಗ್ರಹಾಸ್ತಥಾ ।
ಶಾಕಿನ್ಯಾದಿ ಗ್ರಹಾಶ್ಚೈವ ಸರ್ಪಾ ವ್ಯಾಘ್ರಾದಯಸ್ತಥಾ ॥ ೧೩೦ ॥
ಪೀಡಯಿಷ್ಯಂತಿ ನ ಕ್ವಾಽಪಿ ಸ್ಥಿತಾಯಾಂ ಮಯಿ ಶಾಸನೇ ।
ಮಹೋತ್ಸವಂ ಯಃ ಪ್ರಕುರುತೇ ವಿವಾಹೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ ॥ ೧೩೨ ॥
ದಂಪತ್ಯೋಶ್ಚ ಹಿತಾರ್ಥಂ ಹಿ ಪೂಜಯೇನ್ಮಾಂ ಸದಾ ನರಃ ।
ತಸ್ಯಾಽಹಂ ಸಕಲಾಂ ಬಾಧಾಂ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮ್ಯಸಂಶಯಂ ॥ ೧೩೩ ॥
ನಾಧಯೋ ವ್ಯಾಧಯಶ್ಚೈವ ನ ಕ್ಲೇಶೋ ನ ಚ ಸಂಭ್ರಮಃ ।
ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತೇ ಪರಮಂ ಸೌಖ್ಯಂ ಯಶಃ ಪುಣ್ಯಂ ಧನಂ ಸದಾ ।
ನಾಽಕಾಲೇ ಮರಣಂ ತಸ್ಯ ವಾತಪಿತ್ತಾದಿಕಂ ನ ಹಿ ॥ ೧೩೪ ॥

---

೧೨೮. ಮಾತಂಗಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ:—ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ! ನಿಮ್ಮ ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ನಾನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೧೨೯. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:—ದೇವಿ! ನಿನಗಿಷ್ಟವಾದ ಬಲಿಯನ್ನೀಯುವೆವು. ನೀನು ನಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಸು.

೧೩೦–೧೩೪. ದೇವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ:—ಎಲೈ ದ್ವಿಜರೆ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರಿ. ರಕ್ಷಕಳಾದ ನಾನಿರುವಾಗ ದೈತ್ಯರೂ, ರಾಕ್ಷಸರೂ, ಶಾಕಿನಿ, ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಜಂಭಾದಿ ಗ್ರಹಗಳೂ, ಸರ್ಪ, ಹುಲಿ ಮೊದಲಾದ ಘಾತುಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೀಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ನರನು ದಂಪತಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಅವನ ಸಕಲ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಯಾವಾಗಲೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೀಗಿಸುವೆನು. ಅವನಿಗೆ ಮನೋವ್ಯಾಧಿ, ರೋಗ, ದುಃಖಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ, ಹಣ, ಕೀರ್ತಿ, ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು. ಅಕಾಲಮರಣವೂ, ವಾತಪಿತ್ತಾದಿಗಳ ಬಾಧೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಪ್ರಾ ಊಚುಃ:—

ಕೇನ ವಾ ವಿಧಿನಾ ಪೂಜಾ ನೈವೇದ್ಯಂ ಕೀದೃಶಂ ಭವೇತ್ ।
ಧೂಪಂ ಚ ಕೀದೃಶಂ ಮಾತಃ ಕಥಂ ಪೂಜಾಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥ ೧೩೫ ॥

ಶ್ರೀದೇವ್ಯುವಾಚ:—

ಶ್ರೂಯತಾಂ ಮೇ ವಚೋ ವಿಪ್ರಾ ಪತ್ರೇ ಚೈವ ಹಿರಣ್ಮಯೇ ।
ಲಿಖಿತ್ವಾ ಪೂಜಯೇದ್ಯಸ್ತು ಚಿರಾಯುರ್ದಂಪತೀ ಭವೇತ್ ॥ ೧೩೬ ॥
ಅಥವಾ ರಾಜತೇ ಪತ್ರೇ ಕಾಂಸ್ಯಪತ್ರೇಽಥವಾ ಪುನಃ ।
ಅಷ್ಟಾದಶಭುಜಾ ದೇವೀ ಚಂದನೇನ ವಿಚರ್ಚಿತಾ ॥ ೧೩೭ ॥
ಶೂರ್ಪಂ ಶರೈಃ ಕರೇ ಶ್ವಾನಂ ಪದ್ಮಂ ತು ಪರಮಂ ಪುನಃ ।
ಕರ್ತರೀಂ ಕಾರಯೇದೇಕಾಂ ತೂಣೀರಂ ಚ ಧನೂಂಷಿ ಚ ॥ ೧೩೮ ॥
ಚರ್ಮಪಾಶಂ ಮುದ್ಗರಂ ಚ ಕಾಂಸಾಲಂ ತೋಮರಂ ತಥಾ ।
ಶಂಖಂ ಚಕ್ರಂ ಗದಾಂ ಶುಭ್ರಾಂ ಮುಸಲಂ ಪರಿಘಂ ಶುಭಂ ॥ ೧೩೯ ॥
ಖಟ್ವಾಂಗಂ ಬದರೀಂ ಚೈವ ಅಂಕುಶಂ ಚ ಮನೋರಮಂ ।
ಅಷ್ಟಾದಶಾಯುಧೈರೇಭಿಃ ಸಂಯುತಾ ಭುವನೇಶ್ವರೀ ॥ ೧೪೦ ॥
ಲಿಖೇತ್ಸಕುಂಡಲಾಂ ದೇವೀಂ ಬಾಹೂನೂಪುರಭೂಷಿತಾಂ ।
ಕೇಯೂರಮುಕ್ತಾಪದ್ಮೈಶ್ಚ ಮುಂಡಮಾಲಾಭಿರನ್ವಿತಾಂ ॥ ೧೪೧ ॥
ಮಾತೃಕಾಽಕ್ಷರಪರಿವೃತಾಮಂಗುಲೀಯಕಸಂಯುತಾಂ ।
ನಾನಾಭರಣಶೋಭಾಢ್ಯಾಂ ಲಿಖಿತ್ವಾ ಭುವನೇಶ್ವರೀಂ ॥ ೧೪೨ ॥

---

೧೩೫. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:— ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ? ನೈವೇದ್ಯವು ಎಂತಹುದಾಗಿರಬೇಕು ? ಧೂಪವು ಎಂಥಾದ್ದು ? ಹೇಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೧೩೬. ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ:— ಅಯ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ! ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಚಿನ್ನದ ತಗಡಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬರೆದು ಪೂಜಿಸಿದ ದಂಪತಿಗಳು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗುವರು.

೧೩೭–೧೪೩. ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಕಂಚಿನ ತಗಡಿನಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ತೋಳುಗಳುಳ್ಳವಳೂ ಆ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರ, ಬಾಣ, ನಾಯಿ, ಪದ್ಮ, ಕತ್ತರಿ, ಬತ್ತಳಿಕೆ, ಬಿಲ್ಲು, ಗುರಾಣಿ, ಪಾಶ, ಮುದ್ಗರ, ಕಾಂಸಾಲ, ತೋಮರ, ಶಂಖ, ಚಕ್ರ. ಗದೆ, ಒನಕೆ, ಪರಿಘ, ಖಟ್ವಾಂಗ, ಬದರೀ, ಅಂಕುಶಗಳೆಂಬ ಆಯುಧಗಳುಳ್ಳವಳೂ, ಚಂದನಲಿಪ್ತಳೂ, ಕುಂಡಲಸಹಿತಳೂ, ನಾಗಮುರಿಗೆ, ಕಾಲ್ಗೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳೂ, ಮುತ್ತು, ಪದ್ಮ, ಹೂಗಳ ಮಾಲೆಗಳುಳ್ಳವಳೂ, ಮಾತೃಕಾಕ್ಷರ,

ಮಾತಂಗೀಮಿತಿವಿಖ್ಯಾತಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾರ್ಥಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾಃ ।
ಚಂದನೇನ ಚ ಹೃದ್ಯೇನ ಪುಷ್ಪೈಶ್ಚೈವ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥ ೧೪೩ ॥
ಯಕ್ಷಕರ್ದಮಮಾನೀಯ ಮಾತಂಗೀಂ ಪೂಜಯೇತ್ಸುಧೀಃ ।
ಘೃತೇನ ಬೋಧಯೇದ್ದೀಪಂ ಸಪ್ತವರ್ತಿಯುತಂ ಶುಭಂ ॥ ೧೪೪ ॥
ಧೂಪಯೇದ್ಗುಗ್ಗುಲೇನಾಽಥ ಸಾಜ್ಯೇನಾಽತಿಸುಗಂಧಿನಾ ।
ನಾಲಿಕೇರೇಣ ಶುಭ್ರೇಣ ದದ್ಯಾದರ್ಘ್ಯಂ ಚ ದಂಪತೀ ॥ ೧೪೫ ॥
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಚತುರಃ ಸುಮನೋರಮಾಂ ।
ವಸ್ತ್ರಾಂಶುಕಂ ಗುಂಠಯಿತ್ವಾ ಅಗ್ರೇ ಕೃತ್ವಾ ಚ ದಂಪತೀ ॥ ೧೪೬ ॥
ಪ್ರೋಕ್ಷಣೀಕೃತ್ಯ ಮಾತಂಗ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಶ್ಯ ಮಾಧ್ವೀಕಮುತ್ತಮಂ ।
ಗೀತವಾದಿತ್ರ ನಿರ್ಘೋಷೈರ್ಮಾತಂಗೀಂ ಪೂಜಯೇತ್ಸುಧೀಃ ॥ ೧೪೭ ॥
ಸುವಾಸಿನೀಸ್ತು ತದ್ರೂಪಾ ಮಾತಂಗೀ ಸಂಭವಾ ಇತಿ ।
ನೃತ್ಯಂತೀ ದಂಪತೀ ಚಾಗ್ರೇ ಸರ್ವೋಪದ್ರವಶಾಂತಯೇ ॥ ೧೪೮ ॥
ನೈವೇದ್ಯಂ ವಿವಿಧಾಽನ್ನೇನ ಅಷ್ಟಾದಶವಿಧಂ ಶುಭಂ ।
ವಟಿಕಾಽಪೂಪಿಕಾಃ ಶುಭ್ರಾಃ ಕ್ಷೀರಂ ಶರ್ಕರಯಾ ಯುತಂ ॥ ೧೪೯ ॥
ಬಲ್ಲಾಕರಂ ವರಂ ಯೂಪಾ ಕ್ಲಿಪ್ತಕುಲ್ಮಾಷಕಂ ತಥಾ ।
ಸೋಹಾಲಿಕಾ ಭಿನ್ನವಟಾ ಲಾಪ್ಸಿಕಾ ಪದ್ಮಚೂರ್ಣಕಂ ॥ ೧೫೦ ॥

ಉಂಗುರಗಳುಳ್ಳವಳೂ, ಆಗಿರುವ ಮಾತಂಗಿಯೆಂದು ವಿಖ್ಯಾತಳಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಗಂಧ, ಹೂವುಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸಬೇಕು.

೧೪೪. ಏಳುಬತ್ತಿಯುಳ್ಳ ತುಪ್ಪದ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಮಾತಂಗಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

೧೪೫. ಗುಗ್ಗುಳ, ತುಪ್ಪ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸುವಾಸನೆಯಾದ ಧೂಪವನ್ನಿತ್ತು ದಂಪತಿಗಳು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

೧೪೬. ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದ್ದಿಸಿದ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೧೪೭. ಉತ್ತಮವಾದ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಮಾತಂಗಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕುಡಿದು ಗೀತವಾದ್ಯಾದಿ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು.

೧೪೮. ದಂಪತಿಗಳು ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳ ಶಾಂತಿಗಾಗಿಯೂ ಮಾತಂಗಿಯ ಮುಂದೆ ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತ ಸುಮಂಗಲಿಯರನ್ನು ಮಾತಂಗಿಯ ಮಕ್ಕಳೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

೧೪೯–೧೫೩. ವಡೆ, ದೋಸೆ, ಮೇಲಾದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬಲ್ಲಾಕರ, ಯೂಪ, ಕ್ಲಿಪ್ತಕುಲ್ಮಾಷಕ, ಸೋಹಾಲಿಕ, ಭಿನ್ನವಡ, ಲಾಪ್ಸಿಕ, ಪದ್ಮಚೂರ್ಣಕ,

ಶ್ರೈವೇಯಾ ವಿಮಲಾಸ್ತತ್ರ ಪರ್ಪಟಾಃ ಶಾಲಕಾದಯಃ ।
ಪೂರಣಂ ತಸ್ಯ ಮಾಸಸ್ಯ ಕುರ್ಯಾಚ್ಛುಭ್ರಂ ಮನೋರಮಂ ॥ ೧೫೧ ॥
ರಾಜಮಾಷಾಃ ಸೂಪಚಿತಾಃ ಕಲ್ಪಯೇತ್ತತ್ರ ದಂಪತೀ ।
ಫೇಣಿಕಾ ರೋಪಿಕಾಸ್ತತ್ರ ಕುರ್ಯಾಚ್ಚೈವ ಮನೋರಮಾಃ ॥ ೧೫೨ ॥
ಏತಾನ್ಯಷ್ಟಾದಶಾನ್ಯಾನಿ ಪಕ್ವಾನ್ನಾನಿ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ।
ಆಜ್ಯಶರ್ಕರಯುಕ್ತಾನಿ ಯುಕ್ತಾನಿ ಶಾಕಸಂಚಯೈಃ ॥ ೧೫೩ ॥
ರಾತ್ರೌ ಜಾಗರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸುವಾಸಿನೀಂ ಚ ಪೂಜಯೇತ್ ।
ಮುಖಾಽವಲೋಕನಂ ಚಾಜ್ಯೇ ಕುರ್ವೀಯಾತಾಂ ಚ ದಂಪತೀ॥ ೧೫೪ ॥
ಪರಸ್ಪರಂ ಹಿ ಕುರ್ವೀತ ಉತ್ಪಾತಪರಿಶಾಂತಯೇ ।
ಏವಂ ವಿಧಂ ಮಯಾ ಖ್ಯಾತಂ ಮಾತಂಗೀಪೂಜನಂ ಶುಭಂ ॥ ೧೫೫ ॥
ನ ಪೂಜಯತಿ ಯೋ ಮೂಢಸ್ತಸ್ಯ ವಿಘ್ನಂ ಕರೋತಿ ಸಾ ।
ದಂಪತ್ಯೋರ್ಮರಣಂ ಚಾಽಥ ಧನನಾಶಂ ಮಹಾಭಯಂ ॥ ೧೫೬ ॥
ಕ್ಲೇಶಂ ರೋಗಂ ತಥಾ ವಹ್ನೇಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಂ ಪ್ರಪಶ್ಯತಿ ।
ಏತಸ್ಮಾತ್ಕಾರಣಾದ್ವಿಪ್ರಾ ಮಾತಂಗೀಂ ಪೂಜಯೇತ್ಸುಧೀಃ ॥ ೧೫೭ ॥
ದಂಪತೀನಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಚ ಶಾಸನೇ ।
ವಣಿಜಾಂ ಚ ಮಹಾದೇವೀ ನಿರ್ವಿಘ್ನಂ ಕುರುತೇ ಸದಾ ॥ ೧೫೮ ॥

ಶ್ರೈವೇಯ, ಹಪ್ಪಳ, ಶಾಲಕ, ಪೂರಿ, ಅಲಸಂದೀತೊವ್ವೆ, ಫೇಣಿ, ರೋಪಿಕಾ ಎಂಬ ಹದಿನೆಂಟು ವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಇತರ ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ. ತರಕಾರಿ ಸಹಿತವಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿ ದೇವಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯಮಾಡಬೇಕು.

೧೫೪–೧೫೫. ದಂಪತಿಗಳು ಉತ್ಪಾತಶಾಂತಿಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣ ಮಾಡಿ ಸುವಾಸಿನಿಯರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ವಧೂವರರು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಮಾತಂಗೀಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆನು.

೧೫೬–೧೫೭. ಹೀಗೆ ಪೂಜಿಸದ ಮೂಢನಿಗೆ ಅವಳು ವಿಘ್ನವನ್ನೆಸಗುವಳು. ದಂಪತಿಗಳ ಮರಣವೂ, ಧನನಾಶವೂ, ಅತ್ಯಂತ ಭಯವೂ, ದುಃಖವೂ. ರೋಗವೂ, ಬೆಂಕಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಜ್ಞನು ಮಾತಂಗಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಬೇಕು.

೧೫೮. ಮಾತಂಗಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಕಲ ದಂಪತಿಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ವರ್ತಕರು ಇವರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿ ವಿಘ್ನಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪಾಡುವಳು.

ತಥೇತಿ ಚೈವ ತೈರುಕ್ತೇ ಪುನರ್ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ।
ಶ್ರೂಯತಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿವಾಹಾದಿಮಹೋತ್ಸವಂ ॥ ೧೫೯ ॥
ಮದೀಯವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಥಾ ಕುರುತ ವೈ ವಿಧಿಂ ।
ವಿವಾಹಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ದಂಪತ್ಯೋಃ ಸೌಖ್ಯಹೇತವೇ ॥ ೧೬೦ ॥
ನಿರ್ವಿಘ್ನಾರ್ಥಂ ತು ಕರ್ತವ್ಯಂ ನಿಜೈಶ್ಚ ಸಹಸೇವಕೈಃ ।
ಅಂಜನಂ ನಯನೇ ಕುರ್ಯಾತ್ಸಂಬಂಧೀನಾಂ ಚ ಸರ್ವಶಃ ॥ ೧೬೧ ॥
ಭ್ರೂಮಧ್ಯಾತ್ತು ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಮರ್ಧಚಂದ್ರಸಮಾಕೃತಿ ।
ಬಿಂದುಂ ತು ಕಾರಯೇದ್ವಿಪ್ರಾಸ್ತಸ್ಯೋಪರಿ ಮನೋಹರಂ ॥ ೧೬೨ ॥
ಏವಂ ಕೃತೇ ತದಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಶಾಂತಿರ್ಭವತಿ ನಾಽನ್ಯಥಾ ।
ಪುತ್ರವೃದ್ಧಿಕರಂ ಚೈತತ್ತಿಲಕಂ ಚಾಽರ್ಧ ಬಿಂಬಕಂ ।
ಸರ್ವವಿಘ್ನಹರಂ ಸರ್ವದೌಸ್ಥ್ಯವ್ಯಾಧಿನಾಶನಂ ॥ ೧೬೩ ॥

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ :—

ತತಃ ಶಾಂತಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಸರ್ವಾ ಧರ್ಮಾಽರಣ್ಯೇ ನರಾಽಧಿಪ ।
ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚೈವ ಮಾತಂಗ್ಯಾ ದೇವ್ಯಾ ವೈ ಸತ್ಯಮಂದಿರೇ ॥ ೧೬೪ ॥
ತತೋ ಹೃಷ್ಟಹೃದಾ ವಿಪ್ರಾಃ ಪುಪೂಜುಸ್ತೇ ವಿಧೇಃ ಸುತಾಂ ।
ಮಾತಂಗ್ಯಾಶ್ಚ ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಂ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಚ ಪೂಜನಂ ॥ ೧೬೫ ॥

೧೫೯–೧೬೨. ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಒಪ್ಪಲು ದೇವಿಯು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದಳು. "ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ! ವಿವಾಹಾದಿ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿರಿ. ದಂಪತಿಗಳ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಸೇವಕರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆಯನ್ನು (ಕಪ್ಪನ್ನು) ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹುಬ್ಬುಗಳ ನಡುವೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರನಂತೆ ರೇಖೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಮನೋಹರವಾದ ಬೊಟ್ಟನ್ನಿಡಬೇಕು.

೧೬೩. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ! ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಘ್ನಶಾಂತಿಯಾಗುವುದು. ಇತರ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾದ ತಿಲಕವು ಪುತ್ರವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಸಕಲ ವಿಘ್ನನಾಶವನ್ನೂ, ಸಮಸ್ತ ಆಪತ್ತು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು.

೧೬೪. ವ್ಯಾಸನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:—ಮಹಾರಾಜ ! ಬಳಿಕ ಮಾತಂಗಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದ ಸತ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಖಗೊಂಡರು.

೧೬೫–೧೬೬. ಬಳಿಕ ಆ ವಿಪ್ರರು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳಾದ

ಮಾಘಾಸಿತೇ ತೃತೀಯಾಯಾಂ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಭಿಸ್ತಥಾ ।
ಕರ್ಣಾಟಸ್ಯ ತಥೋತ್ಪತ್ತಿಃ ಪುನರ್ಜಾತಾತು ಭೂತಲೇ ॥ ೧೬೬ ॥
ಭಯಾಚ್ಚೈವ ಹಿ ತತ್ಸ್ಥಾನಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಾಮ್ಯಮಗಾತ್ತತಃ ।
ಗಚ್ಛಮಾನಸ್ತದಾ ದೈತ್ಯೋ ಯಕ್ಷರೂಪೋಹ್ಯಭಾಷತ ॥ ೧೬೭ ॥
ಶ್ರೂಯತಾಂ ಭೋ ದ್ವಿಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯನಿವಾಸಿನಃ ।
ವಣಿಜಶ್ಚ ಮಹಚ್ಚೇದಂ ಮದ್ವಾಕ್ಯಂ ಪರಿಪಾಲ್ಯತಾಂ ॥ ೧೬೮ ॥
ಮಾಘಮಾಸೇ ಹಿ ಮತ್ಪ್ರೀತ್ಯಾ ನಿರ್ವಿಘ್ನಾರ್ಥಂ ಸದಾ ಭುವಿ ।
ತ್ರಿದಲೇನ ಚ ಧಾನ್ಯೇನ ಮೂಲಕೇನ ವಿಶೇಷತಃ ॥ ೧೬೯ ॥
ತಿಲತೈಲೇನ ವಾ ಕುರ್ಯಾತ್ಪುರುಷೋ ನಿಯತವ್ರತಃ ।
ಏಕಾಶನಂ ಹಿ ಕುರುತೇ ಯಕ್ಷಪ್ರೀತ್ಯೈ ನಿರಂತರಂ ॥ ೧೭೦ ॥
ಆಬಾಲಯೌವನೇನೈವ ವೃದ್ಧೇನಾಪೀಹ ಸರ್ವದಾ ।
ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಂ ಯಕ್ಷಸ್ಯೋ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ ॥ ೧೭೧ ॥
ಯಸ್ಮಿನ್ಗೃಹೇ ಹಿ ಯಾವಚ್ಚ ಪುರುಷಾಕಾರರತೇಪಿಣಃ ।
ತಸ್ಯಾಹ್ವಯಂ ಪ್ರಕುರ್ಯುರ್ಸ್ತ ಏಕಭಕ್ತರತಾಃ ಸದಾ ॥ ೧೭೨ ॥
ಬಾಲಸ್ಯಾರ್ಥೇ ತು ಜನನೀ ಕುರುತೇ ವ್ರತಮುತ್ತಮಂ ।
ಪಿತಾ ವಾಽಪ್ಯಥವಾ ಭ್ರಾತಾ ಯನ್ನಿಮಿತ್ತಂ ವ್ರತಂ ಚರೇತ್ ॥ ೧೭೩ ॥

ಮಾತಂಗಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಘಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ತದಿಗೆಯ ದಿವಸ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮಾತಂಗಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ಕರ್ಣಾಟದೈತ್ಯನು ಮತ್ತೆಯೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.

೧೬೭. ಆ ದೈತ್ಯನು ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಯಕ್ಷರೂಪನಾಗಿ ಇಂತೆಂದನು.

೧೬೮. "ಧರ್ಮಾರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದ ಎಲ್ಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯರೆ! ಕೇಳಿರಿ. ಈ ನನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ.

೧೬೯–೧೭೦. ಮಾಘಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರ ಪುರುಷನು ತ್ರಿದಳಧಾನ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ, ಗೆಣಸಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಸಹಿತವಾದ ಒಂದೇ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

೧೭೧. ಹುಡುಗರೂ, ಯುವಕರೂ, ಮುದಕರೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಈ ಯಕ್ಷವ್ರತನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕು.

೧೭೨–೧೭೪. ಬಾಲಕನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾಯಿಯಾಗಲಿ, ತಂದೆಯಾಗಲಿ, ಸಹೋದರನಾಗಲಿ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪತಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯೂ, ಅವಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇತರರೂ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರ

ನ ಚ ತಸ್ಯ ಭಯಂ ಕ್ವಾಽಪಿ ನ ವ್ಯಾಧಿರ್ನ ಚ ಬಂಧನಂ ।
ಭರ್ತುರ್ನಿಮಿತ್ತೇ ಸ್ತ್ರೀ ಕುರ್ಯಾತ್ತ್ವಶಕ್ತೇ ತ್ವಿತರೇಣ ಚ ॥ ೧೭೪ ॥
ಏವಂ ಸಮಾದಿಶನ್ದೈತ್ಯಃ ಸತ್ಯಮಂದಿರಮುತ್ಸೃಜನ್ ।
ಗತೋಽಸೌ ಯಾಮ್ಯದಿಗ್ಭಾಗ ಉದಧೇಸ್ತೀರ ಉತ್ತಮೇ ॥ ೧೭೫ ॥
ವಿಪುಲಂ ದೇಹಮಾಸಾದ್ಯ ಕರ್ಣಾಟಃ ಸ ನರಾಧಿಪ ।
ಸ್ವನಾಮ್ನಾ ಚೈವ ತಂ ದೇಶಂ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಚೋತ್ತಮಂ ॥ ೧೭೬ ॥
ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಸರ್ವವಸ್ತೂನಿ ಧನಧಾನ್ಯಾನಿ ಭೂರಿಶಃ ।
ಕರ್ಣಾಟದೇಶಂ ತಂ ರಾಜನ್ಪರಿವಾರ್ಯ ಚಿರಂ ಸ್ಥಿತಃ ॥ ೧೭೭ ॥
ಧರ್ಮಾರಣ್ಯಕಥಾಂ ಪುಣ್ಯಾಂ ಕಥಿತಾಂ ನರಸತ್ತಮ ।
ಶ್ರೀಮಾತುಶ್ಚೈವ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶೃಣ್ವಂತಿ ಶ್ರಾವಯಂತಿ ಯೇ ॥ ೧೭೮ ॥
ತೇಷಾಂ ಕುಲೇ ಕದಾಚಿತ್ತು ಅರಿಷ್ಟಂ ನೈವ ಜಾಯತೇ ।
ಅಪುತ್ರೋ ಲಭತೇ ಪುತ್ರಾನ್ಧನಹೀನಸ್ತು ಸಂಪದಃ ।
ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ಶ್ರೀಮಾತುಶ್ಚ ಪ್ರಸಾದತಃ ॥ ೧೭೯ ॥

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಸ್ಕಾಂದೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಏಕಾಶೀತಿಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಂ ತೃತೀಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡೇ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ "ಮಾತಂಗೀ ಕರ್ಣಾಟಕೋಪಾಖ್ಯಾನವರ್ಣನಂ" ನಾಮಾಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಂದೇ ಭೋಜನವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಪುರುಷಾಕಾರನಾದ ಆ ಯಕ್ಷ್ಮನ ನಾಮವನ್ನು ಹೇಳುವರೊ, ಅವರಿಗೆ ಭಯವೂ, ವ್ಯಾಧಿಯೂ, ಬಂಧನವೂ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೭೫–೧೭೬. ಮಹಾರಾಜ ! ಆ ಕರ್ಣಾಟನು ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಸತ್ಯಮಂದಿರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರದ ದಡದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

೧೭೭. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳೂ, ಧನಧಾನ್ಯಗಳೂ, ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯನು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಬಹುಕಾಲ ನೆಲಸಿದನು.

೧೭೮–೧೭೯. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಈ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯದ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನೂ ಯಾರು ಕೇಳುವರೊ, ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳುವರೊ, ಅವರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವನು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಧನವಿಲ್ಲದವನು ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ, ಆಯುಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬತ್ತೊಂದುಸಾವಿರ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಹಿತೆಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀ ಸ್ಕಾಂದಮಹಾಪುರಾಣದ ಮೂರನೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡದ ಪೂರ್ವಭಾಗದ ಧರ್ಮಾರಣ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಲ್ಲಿ "ಮಾತಂಗೀ ಕರ್ಣಾಟಕೋಪಾಖ್ಯಾನವರ್ಣನ"ವೆಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಗಿದುದು